

Fundusze Europejskie

Regulamin wyboru projektów w sposób konkurencyjny nr FELB.06.13-IZ.00-003/24

w ramach

Działania 06.13 Usługi społeczne i zdrowotne

Priorytetu 6 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli

Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027.

Nabór wniosków od 20.06.2024 r. do 31.07.2024 r.

Fundusze Europejskie
dla Lubuskiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Lubuskie
Warte zachodu

Spis treści

INFORMACJE OGÓLNE	3
Wykaz skrótów	3
1.1. Akty prawne i dokumenty programowe.....	4
1.2. Informacje podstawowe.....	7
1.3. Informacje na temat zmiany Regulaminu wyboru projektów.....	9
1.4. Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru	10
II. PRZEDMIOT NABORU	11
2.1. Podstawowe informacje o naborze	11
2.2. Nazwa i adres instytucji organizującej nabór	13
2.3. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu.....	13
2.4. Forma składania i sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu	14
2.4.1. Forma składania wniosków o dofinansowanie projektu	14
2.4.2. Sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu	15
2.4.3. Sposób przygotowania wniosków (przypadki szczególne)	17
2.5. Forma i sposób komunikacji w naborze	18
2.6. Kwota przeznaczona na realizację projektów	19
2.7. Forma finansowania	20
III. SPOSÓB WYBORU PROJEKTÓW	21
3.1. Przebieg naboru.....	21
3.2. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników naboru oraz informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie projektu po rozstrzygnięciu naboru	33
3.3. Wycofanie złożonego wniosku o dofinansowanie projektu	34
3.4. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów	34
3.5. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy w przypadku negatywnej oceny projektu.	35

3.6. Wymagania dotyczące etapu podpisywania umowy	38
3.6.1 Wymogi ogólne dotyczące przygotowania umowy	38
3.6.2. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy	38
IV. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYBORU PROJEKTÓW	41
4.1. Typy beneficjentów – podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu.....	41
4.2. Wymagania dotyczące grupy docelowej.....	43
4.3. Obszar realizacji projektu.....	43
4.4. Kryteria wyboru projektów.....	44
4.5. Wymagania dot. kwalifikowalności wydatków	45
4.5.1 Zasady ogólne.....	45
4.5.2 Metoda rozliczania wydatków	46
4.5.3 Koszty pośrednie	48
4.5.4 Zastosowanie klauzul społecznych	50
4.6. Wymagania finansowe	51
4.7. Wymagania dotyczące partnerstwa	53
4.8. Wymagania dotyczące realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz zasady równości kobiet i mężczyzn.....	55
4.9. Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu	58
4.9.1 Wskaźniki obligatoryjne i inne wskaźniki kluczowe obowiązkowe w ramach projektu.....	58
4.9.2 Przykłady dokumentów monitorujących i potwierdzających osiągnięcie wskaźników.....	60
4.9.3 Definicje operacyjne wskaźników.....	63
V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE NABORU.....	77
VI. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS.....	86
VII. ZAŁĄCZNIKI.....	87

INFORMACJE OGÓLNE

Wykaz skrótów

CST2021 – Centralny system teleinformatyczny, tj. system teleinformatyczny, o którym mowa w art. 2 pkt 29 ustawy wdrożeniowej, w którym rejestruje się i przechowuje w formie elektronicznej dane, zgodnie z art. 72 ust. 1 lit. e Rozporządzenia ogólnego, którego budowę, rozwój i utrzymanie zapewnia minister odpowiedzialny za rozwój regionalny;

EFS+ – Europejski Fundusz Społeczny Plus;

ION – Instytucja Organizująca Nabór;

FEWL 21-27 – Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

IZ FEWL 21-27 – Instytucja Zarządzająca programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

IZ RP FEWL 21-27 – Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

KE – Komisja Europejska;

KM – Komitet Monitorujący Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

KOP – Komisja Oceny Projektów, o której mowa w art. 53 ustawy wdrożeniowej;

KPA – ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2023 r., poz. 775 z późn. zm.);

SM EFS – System Monitorowania Europejskiego Funduszu Społecznego Plus to aplikacja wchodząca w skład CST2021 wspierająca procesy monitorowania udzielanych wsparć do obsługi procesu gromadzenia i monitorowania danych podmiotów i uczestników otrzymujących wsparcie w ramach projektów realizowanych ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus dla perspektywy finansowej 2021-2027;

SOWA EFS – System Obsługi Wniosków Aplikacyjnych EFS, wchodzący w skład CST2021, wspierający proces ubiegania się o środki pochodzące z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus;

Pzp – ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych
(Dz. U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.);

RP – Regionalny Program;

RP FEWL 21-27 – Regionalny Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

RPDI – Regionalny Plan Rozwoju Usług Społecznych i Deinstytucjonalizacji;

RODO – Rozporządzenie o Ochronie Danych Osobowych;

SZOP FELB 21-27 – Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027;

UE – Unia Europejska;

UMWL – Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego w Zielonej Górze;

WOP – Wniosek o Płatność;

WSA – Wojewódzki Sąd Administracyjny;

ZWL – Zarząd Województwa Lubuskiego.

1.1. Akty prawne i dokumenty programowe

1. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego Plus, Funduszu Spójności, Funduszu na rzecz Sprawiedliwej Transformacji i Europejskiego Funduszu Morskiego, Rybackiego i Akwakultury, a także przepisy finansowe na potrzeby tych funduszy oraz na potrzeby Funduszu Azylu, Migracji i Integracji, Funduszu Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Instrumentu Wsparcia Finansowego na rzecz Zarządzania Granicami i Polityki Wizowej, zwanego dalej rozporządzeniem ogólnym;
2. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1057 z dnia 24 czerwca 2021 r. ustanawiającego Europejski Fundusz Społeczny Plus (EFS+) oraz uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1296/2013, zwanego dalej rozporządzeniem EFS+;

3. Umowa Partnerstwa dla realizacji polityki spójności 2021-2027 w Polsce - z dnia 30 czerwca 2022 r.;
4. Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (Dz.U. UE.L. 119/1 z 04.05.2016) zwanego dalej „RODO”;
5. Ustawa z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju; (Dz.U. z 2023 r., poz. 1259 z późn. zm.);
6. Ustawa z dnia 28 kwietnia 2022 r. o zasadach realizacji zadań finansowanych ze środków europejskich w perspektywie finansowej 2021–2027 (Dz. U. z 2022 poz. 1079), **zwanej dalej ustawą**;
7. Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego; (Dz.U. 2024 poz. 572);
8. Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r.- Kodeks cywilny; (Dz.U. z 2023 r., poz. 1610 z późn. zm.);
9. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych; (Dz.U. z 2023 r., poz. 1270 z późn. zm.);
10. Ustawa z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych; (Dz.U. z 2023 r., poz. 1605 z późn. zm.);
11. Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej; (Dz.U. z 2023 r. poz. 702);
12. Ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości; (Dz.U. z 2023 r., poz. 120 z późn. zm.);
13. Ustawa z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych; (Dz. U. z 2019 r. poz. 1781);
14. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej; (Dz. U. z 2023 r. poz. 901, z późn. zm.);
15. Ustawa z dnia 11 września 2015 r. o osobach starszych (Dz.U. z 2015 r. poz. 1705);

16. Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych; (Dz.U. z 2024 r. poz. 44)
17. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz.U. 2024 poz. 146);
18. Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie; (Dz. U. z 2023 r., poz. 571);
19. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2022 r. o ekonomii społecznej (Dz.U. 2024 poz. 113);
20. Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych (Dz.U. 2019 poz. 1818);
21. Rozporządzenie Ministra Funduszy i Polityki Regionalnej z dnia 20 grudnia 2022 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis oraz pomocy publicznej w ramach programów finansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus EFS+ na lata 2021-2027; (Dz. U. z 2022 r. poz. 2782);
22. Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027 z dnia 18 listopada 2022 r.;
23. Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027 z dnia 6 grudnia 2023 r.;
24. Wytyczne dotyczące wyboru projektów na lata 2021-2027 z dnia 12 października 2022 r.;
25. Wytyczne dotyczące monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027 z dnia 12 października 2022 r.;
26. Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021-2027 z dnia 24 października 2022 r.;
27. Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 z dnia 29 grudnia 2022 r.;
28. Wytyczne dotyczące warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2021-2027 z dnia 25 stycznia 2023 r.;
29. Wytyczne dotyczące informacji i promocji Funduszy Europejskich na lata 2021-2027 z dnia 19 kwietnia 2023 r.;

30. Wytyczne dotyczące kontroli realizacji programów polityki spójności na lata 2021–2027 z dnia 26 października 2022 r.;
31. Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (przyjęty przez Zarząd Województwa Lubuskiego Uchwałą nr 304/4195/22 z dnia 13 grudnia 2022 roku, z późn. zm.) zatwierdzonego przez Komisję Europejską decyzją wykonawczą nr C(2022)8871 z dnia 7 grudnia 2022 roku, zwanego dalej Programem - RP FEWL 21-27;
32. Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 zatwierdzony przez ZWL;
33. Kryteria wyboru projektów w zakresie danego działania FEWL 2021-2027.

Zgodność z prawodawstwem jest przedmiotem oceny na podstawie kryterium horyzontalnego nr 8: *Zgodność z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych i innym właściwym prawodawstwem krajowym*. W kwestiach nieuregulowanych w Regulaminie mają zastosowanie akty prawa krajowego i unijnego oraz dokumenty programowe właściwe dla przedmiotu naboru.

Uwaga!

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest korzystać z aktualnej na dzień ogłoszenia naboru wersji dokumentów. Zaleca się, aby Wnioskodawca aplikujący o środki w ramach naboru na bieżąco zapoznawał się z informacjami zamieszczanymi na stronie internetowej oraz na portalu ION.

1.2. Informacje podstawowe

1. Regulamin wyboru projektów w szczególności określa cel i zakres naboru, zasady jego organizacji, warunki uczestnictwa, sposób wyboru projektów oraz pozostałe informacje niezbędne podczas przygotowywania wniosków o dofinansowanie projektu w ramach naboru nr FELB.06.13-IZ.00-003/24 ze środków Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (RP FEWL 21-27).

2. Nabór ogłaszany jest w ramach Priorytetu FELB.06 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działania FELB.06.13 Usługi społeczne i zdrowotne.
3. Nabór i wybór projektów do dofinansowania prowadzony jest w sposób konkurencyjny i nie jest podzielony na rundy.
4. Regulamin wyboru projektów oraz wszystkie niezbędne dokumenty umożliwiające prawidłowe przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach danego naboru dostępne są na stronie internetowej www.funduszeue.lubuskie.pl.
5. Przystąpienie do naboru jest równoznaczne z akceptacją przez Wnioskodawcę postanowień niniejszego Regulaminu wyboru projektów w sposób konkurencyjny.
6. Złożenie wniosku o dofinansowanie projektu w odpowiedzi na nabór jest jednoznaczne ze złożeniem przez Wnioskodawcę oświadczeń, wskazanych w Sekcji: Oświadczenia, znajdującej się w złożonym wniosku o dofinansowanie projektu.
7. Wszelkie terminy realizacji określonych czynności wskazane w niniejszym Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny, jeśli nie określono inaczej, wyrażone są w dniach kalendarzowych.

Zgodnie z art. 59 ustawy do postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania nie stosuje się przepisów KPA, z wyjątkiem art. 24 i art. 57 § 1–4, o ile ustawa nie stanowi inaczej¹.

8. IZ FEWL 21-27 nie może udostępniać dokumentów i informacji przedstawionych przez Wnioskodawców w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej. Dostęp do informacji przedstawianych przez Wnioskodawców mogą uzyskać podmioty dokonujące ewaluacji programów, pod warunkiem, że zapewnią ich poufność oraz będą chronić te informacje, które stanowią tajemnice prawnie chronione.

¹ Jeżeli początkiem terminu określonego w dniach jest pewne zdarzenie, przy obliczaniu tego terminu nie uwzględnia się dnia, w którym zdarzenie nastąpiło. Upływ ostatniego z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu. Terminy określone w tygodniach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą odpowiada początkowemu dniowi terminu. Terminy określone w miesiącach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim miesiącu, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim miesiącu nie było – w ostatnim dniu tego miesiąca. Terminy określone w latach kończą się z upływem tego dnia w ostatnim roku, który odpowiada początkowemu dniowi terminu, a gdyby takiego dnia w ostatnim roku nie było – w dniu poprzedzającym bezpośrednio ten dzień. Jeżeli koniec terminu do wykonania czynności przypada na dzień uznany ustawowo za wolny od pracy lub na sobotę, termin upływa następnego dnia, który nie jest dniem wolnym od pracy ani sobotą.

9. Dokumenty i informacje wytworzone lub przygotowane przez właściwe instytucje w związku z oceną dokumentów i informacji przedstawianych przez Wnioskodawców w odpowiedzi na ogłoszony nabór nie podlegają, do czasu zakończenia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, udostępnieniu w trybie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej oraz ustawy z dnia 3 października 2009 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

1.3. Informacje na temat zmiany Regulaminu wyboru projektów

1. Zgodnie z art. 51 ust. 3 ustawy ION może zmieniać Regulamin wyboru projektów, z zastrzeżeniem art. 51 ust. 4 i 5 ustawy.
2. Zgodnie z art. 51 ust. 4 ustawy ION nie może zmieniać Regulaminu wyboru projektów w części dotyczącej wskazania sposobu wyboru projektów do dofinansowania oraz jego opisu.
3. Zgodnie z art. 51 ust. 5 ustawy zmiana Regulaminu wyboru projektów w zakresie kryteriów wyboru projektów, może być dokonana wyłącznie w sytuacji, w której w ramach danego postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, nie złożono jeszcze wniosku o dofinansowanie projektu. Zmiana ta skutkuje odpowiednim wydłużeniem terminu składania wniosków o dofinansowanie projektu.
4. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania ION nie może zmieniać Regulaminu wyboru projektów.
5. W przypadku zmiany Regulaminu wyboru projektów, ION zamieszcza na stronie internetowej <https://funduszeue.lubuskie.pl/> informację o zmianie Regulaminu wyboru projektów, aktualną treść Regulaminu wyboru projektów, uzasadnienie oraz termin, od którego zmiana obowiązuje. Ponadto każdy Wnioskodawca, który w ramach trwającego naboru złożył wniosek o dofinansowanie projektu, zostanie o ww. zmianie poinformowany indywidualnie.

6. W przypadku zmiany Regulaminu wyboru projektów w trakcie trwania wyboru projektów, Wnioskodawców ubiegających się o dofinansowanie obowiązuje aktualna wersja dokumentu.

1.4. Forma i sposób udzielania Wnioskodawcy wyjaśnień w kwestiach dotyczących naboru

IZ RP FEWL 21-27 udziela wszystkim zainteresowanym informacji w zakresie naboru, w tym w sprawie interpretacji zapisów Regulaminu wyboru projektów, zakresu wsparcia, procesu wyboru projektów, kwalifikowalności wydatków.

Zapytanie w wyżej podanym zakresie Wnioskodawcy mogą składać do Instytucji w terminie do 26 lipca 2024 roku do godziny 15⁰⁰.

Przedmiotem zapytań nie mogą być konkretne zapisy lub rozwiązania zastosowane w danym projekcie przez Wnioskodawcę, celem ich wstępnej oceny. Należy jednocześnie pamiętać, że odpowiedź udzielona przez ION nie jest równoznaczna z wynikiem oceny projektu.

Informacje na temat naboru można uzyskać poprzez kontakt:

- ✓ e-mail: info@rpo.lubuskie.pl
- ✓ telefoniczny:
 - Departament Europejskiego Funduszu Społecznego
Sekretariat: 68 45 65 314, 68 45 65 326
 - Departament Instytucji Zarządzającej
Wydział Informacji i Promocji: 68 45 65 521
- ✓ osobisty w siedzibie:
 - Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego
Departamentu Instytucji Zarządzającej
ul. Bolesława Chrobrego 1-3-5, 65-043 Zielona Góra, (pokój nr B.2).
- ✓ Sieć Punktów Informacyjnych Funduszy Europejskich w województwie lubuskim:

- e-mail: pife.zielonagora@lubuskie.pl (dla południa województwa) i pife.gorzow@lubuskie.pl (dla północy województwa)
 - telefoniczny:
 - Główny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Zielonej Górze: 68 45 65 535, -499, -488, -480, -454;
 - Lokalny Punkt Informacyjny Funduszy Europejskich w Gorzowie Wielkopolskim: 95 73 90 386, -378, -377.
 - osobisty w siedzibie:
 - Głównego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Zielonej Górze:
ul. Bolesława Chrobrego 1, 65-043 Zielona Góra, (pokój nr 0.3, poziom „0”)
- lub
- Lokalnego Punktu Informacyjnego Funduszy Europejskich w Gorzowie Wielkopolskim:
ul. gen. Władysława Sikorskiego 107, 66-400 Gorzów Wielkopolski (pokój nr 115, I piętro).

II. PRZEDMIOT NABORU

2.1. Podstawowe informacje o naborze

Nabór FELB.06.13-IZ.00-003/24 dotyczy Priorytetu FELB.06 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działania FELB.06.13 Usługi społeczne i zdrowotne określonego w Szczegółowym Opisie Priorytetów Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 i prowadzony jest dla następującego typu projektów:

X. Tworzenie centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług.

UWAGA

W celu efektywnego planowania alokacji, minimalizowania ryzyka opóźnień, zwiększenia efektywności realizacji wskaźników oraz zapewnienia spójności z harmonogramem kontraktacji Programu Regionalnego FEWL 21-27, ION rekomenduje aby Wnioskodawca zaplanował rozpoczęcie realizacji projektu najpóźniej do końca I kwartału 2025 r.

UWAGA

Dodatkowe informacje na temat wsparcia w danym typie działania wskazane zostały w punkcie V. SZCZEGÓŁÓWE INFORMACJE DOTYCZACE NABORU, niniejszego regulaminu.

w ramach następującego kodu interwencji:

158 – Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług.

UWAGA

Podczas pracy w systemie SOWA, Wnioskodawca w polu: **Zakres interwencji**, w sekcji: **Informacje o projekcie**, powinien wybrać nazwę kodu zgodną z nazwą kodu 158, tzn. Działania w celu zwiększenia równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości trwałych i przystępnych cenowo usług.

Do wsparcia kwalifikują się wyłącznie te projekty, które nie zostały fizycznie (rzeczowo) ukończone lub w pełni zrealizowane przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu w ramach ogłoszonego naboru, niezależnie od tego czy wszystkie powiązane płatności zostały dokonane przez Wnioskodawcę.

2.2. Nazwa i adres instytucji organizującej nabór

Instytucją Organizującą Nabór (ION) jest Zarząd Województwa Lubuskiego.

Funkcję Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem – Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (IZ RP FEWL 21-27) pełni Zarząd Województwa Lubuskiego (ZWL), której zadania wykonują merytoryczne komórki Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, w tym zadania:

- ✓ w zakresie zarządzania RP FEWL 21-27 realizuje:

Departament Instytucji Zarządzającej

ul. Bolesława Chrobrego 1-3-5,

65-043 Zielona Góra,

- ✓ w zakresie bezpośredniej obsługi naboru realizuje:

Departament Europejskiego Funduszu Społecznego

ul. Bolesława Chrobrego 1-3-5,

65-043 Zielona Góra.

2.3. Termin składania wniosków o dofinansowanie projektu

Składanie wniosków o dofinansowanie projektu w ramach przedmiotowego naboru odbywa się **w dniach od 20 czerwca 2024 r. od godziny 0.00 do 31 lipca 2024 r. do godziny 23:59:59.**

Termin ten, w uzasadnionych przypadkach może ulec wydłużeniu.

W przypadku podjęcia decyzji o wydłużeniu terminu składania wniosków, informacja na ten temat zostanie zamieszczona na stronie <https://funduszeue.lubuskie.pl/> oraz www.funduszeuropejskie.gov.pl.

Nabór rozpoczyna się w dniu udostępnienia formularza wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA EFS tj. **od 20 czerwca 2024 r. od godziny 0.00**, w sposób umożliwiający składanie wniosków o dofinansowanie projektu.

Za dzień złożenia wniosku o dofinansowanie projektu należy uznać dzień wpływu wniosku do ION w formie elektronicznej w systemie SOWA EFS.

Wniosek o dofinansowanie projektu w wersji elektronicznej należy złożyć nie później niż w dniu zakończenia naboru wniosków tj. **31 lipca 2024 r. do godziny 23:59:59.**

Po terminie wskazanym jako data zakończenia naboru, nie jest możliwe utworzenie wersji elektronicznej wniosku w systemie SOWA EFS i przesłanie jej do ION.

2.4. Forma składania i sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu

2.4.1. Forma składania wniosków o dofinansowanie projektu

UWAGA

Wnioskodawca zobowiązany jest do złożenia jedynie wersji elektronicznej wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA EFS.

Dokumenty złożone w formie papierowej nie będą podlegały ocenie jako wnioski o dofinansowanie projektu – zostaną pozostawione bez rozpatrzenia.

Wniosek o dofinansowanie projektu należy opracować i złożyć z wykorzystaniem Systemu Obsługi Wniosków o dofinansowanie EFS (SOWA EFS).

System dostępny jest za pośrednictwem strony internetowej:

<https://sowa2021.efs.gov.pl/>

Instrukcja użytkownika Systemu Obsługi Wniosków Aplikacyjnych Europejskiego Funduszu Społecznego (SOWA EFS) dla wnioskodawców/beneficjentów oraz Regulamin korzystania z systemu SOWA EFS dostępne są na stronie internetowej <https://sowa2021.efs.gov.pl/no-auth/help>

Bardzo ważne!

W przypadku założenia w imieniu Wnioskodawcy/beneficjenta konta w systemie SOWA EFS przez podmioty inne niż Wnioskodawca/beneficjent, nie będzie możliwości zmiany właściciela konta w systemie lub przeniesienia wniosku/projektu z konta podmiotu zewnętrznego na konto Wnioskodawcy/beneficjenta.

Pozostawienie uprawnień do kont w ww. systemie informatycznym poza kontrolą Wnioskodawcy/beneficjenta może uniemożliwić proces wnioskowania, negocjacji, podpisania umowy lub realizacji projektu.

UWAGA

W wyniku zaistnienia przyczyn obiektywnych (np. długotrwałej awarii systemu SOWA EFS) ION zastrzega sobie możliwość wydłużenia naboru wniosków o dofinansowanie projektu, podając ten fakt do publicznej wiadomości na stronie internetowej oraz na portalu.

2.4.2. Sposób przygotowania wniosków o dofinansowanie projektu

UWAGA

Jeden podmiot (nie dotyczy JST) rozumiany jako Wnioskodawca i/lub Partner projektu może złożyć maksymalnie jeden wniosek o dofinansowanie projektu w ramach przedmiotowego naboru RP FEWL 21-27.

Wzór wniosku o dofinansowanie projektu, obowiązujący w niniejszym naborze, stanowi załącznik nr 1 do Regulaminu wyboru projektów.

Wniosek o dofinansowanie projektu powinien zostać przygotowany za pomocą systemu SOWA EFS oraz zgodnie z Instrukcją wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach regionalnego programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027, stanowiącą załącznik nr 2 do Regulaminu wyboru projektów.

Aby przystąpić do przygotowania wniosku o dofinansowanie projektu należy:

- a) założyć konto użytkownika w systemie SOWA EFS (uzupełnić formularz i podać dane do rejestracji),
- b) zapoznać się i zaakceptować regulamin systemu SOWA EFS,
- c) aktywować konto w systemie SOWA EFS (poprzez kliknięcie w link aktywacyjny wysłany na adres e-mail podany podczas rejestracji Użytkownika),
- d) zarejestrować w systemie SOWA EFS Organizację, która będzie Wnioskodawcą,
- e) wejść do zakładki „Lista naborów” dostępnej w menu po lewej stronie,
- f) wybrać niniejszy numer naboru i kliknąć przycisk „Pokaż szczegóły”,
- g) po otwarciu karty „Podgląd naboru” kliknąć przycisk „Utwórz wniosek”.

UWAGA!!! Osoba wprowadzająca do formularza wniosku o dofinansowanie projektu dane osobowe inne niż własne (dane innej osoby), jest zobligowana do wcześniejszego poinformowania o tym fakcie osoby, której dane będą przetwarzane w systemie SOWA EFS i zapoznania jej z treścią klauzuli informacyjnej – jest to niezbędne do wypełnienia obowiązku informacyjnego, o którym mowa w art. 13 i 14 RODO.

Po założeniu konta użytkownika w systemie SOWA EFS Wnioskodawca może przystąpić do wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu, zwracając szczególną uwagę m.in. na kryteria wyboru projektów (załącznik nr 5a i 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów), które projekt powinien spełnić oraz Kartę oceny formalno-merytorycznej (załącznik nr 3 do niniejszego Regulaminu wyboru projektów) tak, aby w poszczególnych rubrykach wniosku o dofinansowanie projektu zawrzeć wszystkie informacje, które będą przedmiotem późniejszej oceny.

UWAGA

Wniosek o dofinansowanie projektu składany za pośrednictwem systemu SOWA EFS nie wymaga podpisania na etapie składania wniosku.

Gdy Wnioskodawca stwierdzi błędy związane z funkcjonowaniem systemu SOWA EFS, może je zgłaszać wyłącznie na adres e-mail: sowa2021@rpo.lubuskie.pl lub

bezpośrednio do wsparcia technicznego systemu SOWA EFS. Umożliwi to skuteczne uzyskanie pomocy w razie wystąpienia problemów ze złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.

Zgłaszany problem należy odpowiednio udokumentować (np. jako zrzut ekranu wraz z opisem błędnego działania). Zgłoszenia wysłane w inny sposób, ION pozostawi bez rozpatrzenia.

ION może pozytywnie rozpatrzyć zgłoszenie błędu przez Wnioskodawcę jedynie, gdy jest ono związane z wadliwym funkcjonowaniem systemu SOWA EFS i leży po stronie ION, a nie po stronie Wnioskodawcy.

Jeśli wystąpią długotrwałe problemy techniczne uniemożliwiające składanie wniosków w systemie SOWA EFS, ION przedłuży nabór, o czym potencjalni Wnioskodawcy zostaną poinformowani na stronie internetowej programu i portalu, a Wnioskodawcy otrzymają informację również w systemie SOWA EFS.

2.4.3. Sposób przygotowania wniosków (przypadki szczególne)

1. W przypadku, gdy Wnioskodawca/Partner upoważnia inną osobę do jego reprezentowania należy mieć na uwadze fakt, iż stosowne upoważnienie/pełnomocnictwo musi być opatrzone datą wystawienia sprzed daty złożenia wniosku o dofinansowanie projektu w systemie SOWA EFS. Spełnienie powyższego warunku jest kontrolowane przez ION w momencie podpisywania umowy o dofinansowanie projektu.

W przypadku uznania, że zgodnie z obowiązującymi dokumentami prawnymi upoważnienie to nie jest skuteczne, ION odstępuje od podpisania umowy ze względu na niespełnienie wymogów formalnych.

2. Jednostka organizacyjna samorządu terytorialnego nieposiadająca osobowości prawnej (np. szkoła, przedszkole, powiatowy urząd pracy, urzędy gminy/powiatu, ośrodek pomocy społecznej, itp.), która uzyskała od organu prowadzącego upoważnienie/pełnomocnictwo, w trakcie rejestracji organizacji w polu „Nazwa organizacji” winna wpisać zarówno nazwę właściwej jednostki samorządu

terytorialnego posiadającej osobowość prawną (np. gminy), jak i nazwę jednostki organizacyjnej (np. szkoły) w formacie: nazwa jst/nazwa jednostki organizacyjnej (gmina X/ szkoła X).

Pozostałe pola należy uzupełnić danymi jednostki organizacyjnej samorządu terytorialnego nieposiadającej osobowości prawnej.

W ww. przypadkach pełnomocnictwo takie powinno zawierać następujące informacje:

- Oznaczenie podmiotu wydającego pełnomocnictwo;
- Datę sporządzenia pełnomocnictwa;
- Okres obowiązywania pełnomocnictwa;
- Zakres upoważnienia dotyczący konkretnego wniosku o dofinansowanie projektu (nr naboru, nazwę i nr działania, tytuł projektu) np. do złożenia wniosku o dofinansowanie projektu, do wycofania wniosku o dofinansowanie projektu, do prowadzenia negocjacji z IZ RP FEWL 21-27, do zawarcia umowy o dofinansowanie projektu, do realizacji wniosku o dofinansowanie projektu, itp.
- Dane osoby upoważniającej;
- Dane osoby upoważnionej.

2.5. Forma i sposób komunikacji w naborze

Formy komunikacji:

1. Informacja o zakwalifikowaniu projektu do etapu negocjacji oraz wezwanie do uzupełnienia lub poprawy projektu na tym etapie, o której mowa w podrozdziale 3.1 Przebieg naboru Etap II – ocena formalno-merytoryczna pkt 33 lit. a) i b) przekazywane jest drogą elektroniczną za pośrednictwem systemu SOWA EFS. Termin określony w informacji liczy się od dnia następującego po dniu przekazania niniejszej informacji.

2. Informacja o negatywnej ocenie projektu na etapie oceny formalno-merytorycznej, o której mowa w podrozdziale 3.1 Przebieg naboru Etap II – ocena formalno-merytoryczna pkt 33 lit. c), przekazywana jest w formie pisemnej. Do doręczenia niniejszej informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.

3. Informacja o zakończeniu oceny projektu, o której mowa w podrozdziale 3.2 Sposób podania do publicznej(...) niniejszego Regulaminu wyboru projektów, przekazywana jest w formie pisemnej. Do doręczenia niniejszej informacji stosuje się przepisy działu I rozdziału 8 KPA.
4. Informacje, o których mowa w pkt 2 i 3, wysyłane są do Wnioskodawcy na adres wskazany we wniosku o dofinansowanie projektu.
5. W przypadku gdy stroną lub innym uczestnikiem postępowania jest podmiot publiczny, zobowiązany jest do udostępniania i obsługi elektronicznej skrzynki podawczej na podstawie art. 16 ust. 1a ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne.
6. Wnioskodawca dokonuje czynności w formie wskazanej w informacjach, o których mowa powyżej. Niezachowanie formy czynności wskazanej przez ION skutkuje uznaniem, że czynność nie została dokonana w terminie.
7. Pozostała korespondencja prowadzona jest z Wnioskodawcą za pośrednictwem systemu SOWA EFS w module Korespondencja.

Niezachowanie przez Wnioskodawcę formy i sposobu komunikacji na etapie negocjacji skutkuje negatywnym wynikiem oceny w związku z niespełnieniem kryterium wyboru projektów – negocjacje. Konsekwencją niespełnienia kryterium wyboru projektów – negocjacje jest negatywna ocena projektu – tj. projekt jako wynik końcowy oceny otrzymuje 0 punktów i nie zostaje wybrany do dofinansowania.

2.6. Kwota przeznaczona na realizację projektów

Całkowita kwota środków przeznaczonych na realizację projektów w ramach naboru nr FELB.06.13-IZ.00-003/24 dla Priorytetu FELB.06 - Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli, Działania FELB.06.13 Usługi społeczne i zdrowotne w ramach Regionalnego Programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 wynosi:

Całkowita kwota środków (100%)	29 411 764,71 PLN
Wkład własny (5%)	1 470 588,24 PLN
Wartość dofinansowania (95%)	27 941 176,47 PLN
w tym:	
Wsparcie UE (85%)	25 000 000,00 PLN
Wsparcie Budżetu Państwa (10%)	2 941 176,47 PLN

Minimalna wartość projektu	1 000 000,00 PLN
Maksymalna całkowita wartość projektu nie może być wyższa niż:	➤ 2 000 000, 00 PLN dla gmin w której liczba mieszkańców nie przekracza 12 000 mieszkańców, ➤ 3 000 000,00 PLN dla gmin od 12 000 do 100 000 mieszkańców, ➤ 6 500 000 PLN dla gmin których liczba mieszkańców jest wyższa niż 100 000

UWAGA

Wszystkie wnioski o dofinansowanie projektu złożone w przedmiotowym naborze będą rozliczane za pomocą rzeczywiście ponoszonych wydatków.

W przypadku innego trybu rozliczania projektu zawartego we wniosku przez wnioskodawcę, wniosek zostanie oceniony negatywnie.

2.7. Forma finansowania

Maksymalny poziom dofinansowania projektu wynosi – 95%, w tym wsparcie finansowe EFS+ – to 85%, budżet państwa to 10%.

Wkład własny Wnioskodawcy wynosi – 5%.

III. SPOSÓB WYBORU PROJEKTÓW

3.1. Przebieg naboru

Nabór podzielony jest na trzy etapy.

Etap I – nabór wniosków o dofinansowanie projektu w ramach FEWL 21-27

Składanie wniosków o dofinansowanie projektu w ramach niniejszego naboru trwa od **20 czerwca 2024 r. do 31 lipca 2024 r.**

Po zakończeniu naboru wniosków ION niezwłocznie zamieszcza na swojej stronie internetowej zbiorczą informację dot. liczby złożonych wniosków o dofinansowanie projektu, a także łącznej kwoty wnioskowanego dofinansowania.

Etap II - ocena formalno-merytoryczna

Ocenie formalno-merytorycznej podlegają wszystkie projekty złożone w odpowiedzi na niniejszy nabór. Ocena formalno-merytoryczna przeprowadzana jest wg Kryteriów wyboru projektów dla poszczególnych priorytetów i działań FEWL 21-27 finansowanych z EFS przyjętych przez Komitet Monitorujący (KM) FEWL 21-27, które zostały przedstawione w załączniku nr 5a i 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

Celem przeprowadzenia oceny formalno-merytorycznej dla przedmiotowego naboru jest wybór do dofinansowania projektów spełniających kryteria wyboru, które wśród projektów z wymaganą liczbą punktów uzyskały kolejno największą liczbę punktów i do wyczerpania kwoty przewidzianej na dofinansowanie projektów dla przedmiotowego naboru, przechodząc do kolejnego etapu tj. negocjacji lub oczekują bez negocjacji na rozstrzygnięcie naboru.

1. Szczegółowe informacje na temat kryteriów wyboru projektów ocenianych (weryfikowanych) na etapie oceny formalno-merytorycznej znajdują się w załącznikach nr 5a i 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

2. Członkowie KOP dokonują oceny formalno-merytorycznej projektu za pomocą Karty Oceny Formalno-Merytorycznej (dalej KOF-M) stanowiącej załącznik do przedmiotowego Regulaminu wyboru projektów.
3. Ocena projektów przeprowadzana jest w formie papierowej.
4. Każdy projekt w ramach FEWL 21-27, który wpłynął do KOP, jest oceniany formalno-merytorycznie w sposób niezależny przez dwóch losowo wybranych Członków KOP. W przypadku, gdy podmiot składający wniosek o dofinansowanie projektu występuje w kilku wnioskach w charakterze wnioskodawcy (w jednym wniosku lub w kilku wnioskach, jeżeli zezwala na taką sytuację Regulamin wyboru projektów) i partnera (w jednym lub w kilku wnioskach), a w szczególności, gdy następuje zamiana we wnioskach podmiotów pełniących rolę wnioskodawcy i partnera, to projekty te oceniane są przez tych samych Członków KOP.
5. Losowanie przeprowadza Przewodniczący KOP w obecności co najmniej 3 członków KOP.
6. W pierwszej kolejności członkowie KOP dokonują oceny spełnienia wszystkich obligatoryjnych kryteriów wyboru projektów ocenianych poprzez przypisanie im wartości logicznych „Tak”, „Nie”, „Nie dotyczy” albo „Do negocjacji” w przedmiotowym projekcie - dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne. Kryterium wyboru projektów – NEGOCJACJE jest kryterium ocenianym w następnym etapie (jeżeli dotyczy).
7. Kryteria wyboru projektów dzielą się na kryteria, które podlegają uzupełnieniu lub poprawie oraz kryteria, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie. Informacja, które kryteria podlegają uzupełnieniu lub poprawie znajduje się w dokumencie *Kryteria wyboru projektów* przyjmowanym przez Komitet Monitorujący FEWL 21-27.
8. Poprawa lub uzupełnienie projektu w części dotyczącej spełniania kryteriów wyboru projektów możliwe jest jedynie w trakcie etapu negocjacji.
9. KOP, w ramach której dokonywana jest ocena projektu może, w ramach procedury wyboru projektu do dofinansowania w ramach FEWL 21-27, zweryfikować prawdziwość podanych informacji w zakresie opisanego potencjału społecznego np. poprzez kontakt ze wskazaną przez Wnioskodawcę instytucją.

10. Członkowie KOP dokonują oceny kryteriów wyboru projektów zawartych w części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M, poprzez przyznanie punktów za spełnienie poszczególnych kryteriów wyboru projektów (zgodnie z systemem wagowym zawartym w KOF-M). Za spełnienie wszystkich kryteriów ocenianych w tej części KOF-M oceniający może przyznać maksymalnie 100 punktów. Ocena w każdej z części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M przedstawiana jest w postaci liczb całkowitych. W przypadku przyznania za spełnienie danego kryterium merytorycznego mniejszej niż maksymalna liczby punktów oceniający uzasadnia swoją ocenę. Oceniający również uzasadnia swoją ocenę, gdy przyznał maksymalną liczbę punktów za spełnienie danego kryterium merytorycznego. Uzasadnienie nie może być formułowane jako przypuszczenia lub wątpliwości.
11. Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregośkolwiek z kryteriów obligatoryjnych, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) odpowiednio odnotowuje ten fakt na KOF-M oraz uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium za niespełnione. Oceniający, również, uzasadnia w KOF-M swoją ocenę dla pozytywnie zweryfikowanych kryteriów obligatoryjnych.
12. Jeżeli w definicji kryterium wyboru projektów przewidziano możliwość uzupełnienia lub poprawy w zakresie tego kryterium, oceniający stawia warunki odnoszące się do tego kryterium, które musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie, co oznacza skierowanie projektu do etapu negocjacji (część G. Negocjacje w KOF-M).
13. Następnie oceniający dokonuje sprawdzenia spełnienia przez projekt wszystkich kryteriów punktowych, przyznając punkty w poszczególnych kategoriach oceny w części *D. Kryteria Merytoryczne* KOF-M.
14. Skierowanie projektu do etapu negocjacji jest możliwe tylko w sytuacji, gdy projekt uzyskał od oceniającego minimum 60% punktów możliwych do uzyskania w każdej z części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M i spełnił wszystkie kryteria obligatoryjne, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie obowiązujące w przedmiotowym naborze - dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne. Negocjacje przeprowadzane są w kolejnym etapie wyboru, zgodnie z przedstawionymi poniżej zasadami.

15. Kierując projekt do etapu negocjacji oceniający w KOF-M (część G. Negocjacje):
- a) stawia warunki negocjacyjne tzn. wskazuje zakres negocjacji, podając, jakie korekty należy wprowadzić do projektu lub jakie informacje i wyjaśnienia dotyczące określonych zapisów w projekcie KOP powinna uzyskać od Wnioskodawcy w trakcie negocjacji, aby negocjacje mogły zakończyć się wynikiem pozytywnym oraz
 - b) wyczerpująco uzasadnia swoje stanowisko.
16. Projekt, który spełnia wszystkie kryteria obligatoryjne, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) i jednocześnie uzyskał od każdego z oceniających minimum 60% punktów w każdej z części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M może otrzymać dodatkowo premię punktową za Kryteria premiujące w wysokości określonej przez ION w Regulaminie wyboru projektów, nie większą niż 40 punktów.
17. Niespełnienie kryterium premiującego jest równoznaczne z przyznaniem 0 punktów za to kryterium premiujące. Częściowe spełnienie kryterium premiującego oznacza jego niespełnienie. Możliwe jest spełnienie przez projekt tylko niektórych kryteriów premiujących przewidzianych dla przedmiotowego naboru. Jeżeli oceniający uzna, że projekt nie spełnia któregośkolwiek z kryteriów premiujących, odpowiednio odnotowuje ten fakt w KOF-M i uzasadnia decyzję o uznaniu danego kryterium premiującego za niespełnione.
18. Kończącą ocenę projektu, przy założeniu, że projekt uzyskał pozytywną ocenę wszystkich kryteriów obligatoryjnych (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) od każdego oceniającego, stanowi suma: średniej arytmetycznej punktów ogółem przyznanych przez oceniających w wyniku oceny punktowej projektu w części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M oraz punktów za spełnianie kryteriów premiujących (jeżeli dotyczy). Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową. Powyższe stosuje się tylko w przypadku, gdy obie oceny projektu nie posiadają **znaczących rozbieżności w ocenie**.

19. Za **znaczną rozbieżność w ocenie** projektu należy rozumieć sytuację dokonania przez jednego z dwóch oceniających oceny punktowej pozytywnej, a przez drugiego oceny punktowej negatywnej przy założeniu, że projekt uzyskał od obu oceniających pozytywną ocenę wszystkich kryteriów obligatoryjnych, które nie podlegają uzupełnieniu lub poprawie (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne). Ocena punktowa pozytywna oznacza uzyskanie przez projekt minimum 60% punktów w każdej z części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M.
20. W przypadku wystąpienia **znaczej rozbieżności w ocenie** projektu zdefiniowanej w ust. 19, przeprowadzana jest dodatkowa ocena przez trzeciego oceniającego, wybranego w losowaniu przeprowadzonym przez Przewodniczącego KOP, w obecności co najmniej trzech członków KOP.
21. Końcową ocenę projektu w przypadku dokonywania oceny projektu przez trzeciego oceniającego, pod warunkiem, że trzeci oceniający pozytywnie ocenił wszystkie kryteria obligatoryjne (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne), stanowi suma: średniej arytmetycznej punktów ogółem za spełnianie kryteriów punktowych ocenianych w części *D. Kryteria merytoryczne* KOF-M wniosku o dofinansowanie projektu z oceny trzeciego oceniającego oraz z tej oceny z dwóch oceniających, która jest tożsama z oceną trzeciego oceniającego (w znaczeniu ocena punktowa pozytywna/negatywna) oraz punktów za spełnianie kryteriów premiujących (jeżeli dotyczy). Tak obliczonych średnich ocen nie zaokrągla się, lecz przedstawia wraz z częścią ułamkową.
22. Końcową ocenę projektu w przypadku niespełnienia co najmniej jednego z kryteriów obligatoryjnych (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne) stanowi 0 punktów, co oznacza niespełnianie przez projekt wymagań minimalnych, aby zostać skierowanym do następnego etapu i uzyskać dofinansowanie.
23. W przypadku różnicy w ocenie spełniania przez projekt kryteriów obligatoryjnych (dotyczy KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne ocenianych „Tak”, „Nie”, „Nie dotyczy” albo „Do negocjacji” lub kryteriów premiujących między dwoma oceniającymi, Przewodniczący KOP rozstrzyga decyzją, która z ocen spełniania przez projekt

kryteriów jest prawidłowa lub wskazuje inny sposób rozstrzygnięcia różnicy w ocenie.

24. W przypadku wadliwej oceny dokonanej przez oceniającego, Przewodniczący KOP ma możliwość anulowania całej wadliwej oceny i wylosowania innego oceniającego w obecności co najmniej 3 członków KOP. Za wadliwą ocenę uznaje się m.in. nieprawidłowe zweryfikowanie spełnienia kryteriów wyboru. Za wadliwą ocenę nie uznaje się sytuacji wystąpienia znacznej rozbieżności w ocenie projektu zdefiniowanej w ust. 19.

25. Po przeprowadzeniu analizy KOF-M i obliczeniu liczby przyznanych projektom punktów oraz mając na uwadze końcową ocenę projektu określoną wg ust. 18, 21 lub 22, KOP przygotowuje dwie listy:

- a) Listę projektów ocenionych na etapie oceny formalno-merytorycznej w ramach naboru, która zawiera w odniesieniu do każdego projektu tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, koszt całkowity projektu, wynik oceny. Lista jest ułożona wg kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów za ocenę projektu. Projekty, które nie spełniły co najmniej jednego z kryteriów obligatoryjnych KOF-M część: A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne, umieszczane są na liście z liczbą wynoszącą 0 punktów w końcowej ocenie projektu jako projekty niespełniające wymagań minimalnych, aby mogły zostać wybrane do dofinansowania (kolejność umieszczenia na liście projektów z ilością końcową punktów 0 za ocenę: rosnąco wg numeru w systemie SOWA EFS). Na liście uwzględnia się wszystkie projekty, które podlegały ocenie formalno-merytorycznej.
- b) Listę projektów skierowanych do etapu negocjacji w ramach naboru, która zawiera w odniesieniu do każdego projektu tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, koszt całkowity projektu, wynik oceny. Lista jest ułożona wg kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów za ocenę projektu.

26. W przypadku dwóch lub większej liczby wniosków o równej ogólnej liczbie punktów, wyższe miejsce na liście rankingowej otrzymuje ten z nich, który zakłada niższy koszt jednostkowy wsparcia, liczony jako stosunek kosztów ogółem projektu do wartości wskaźnika określonego każdorazowo w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

27. W przypadku, gdy w projektach o których mowa w ust. 26 założono taki sam koszt jednostkowy wsparcia, miejsce na liście zależy od wyników komisyjnego losowania, w którym uczestniczą: Przewodniczący KOP, Sekretarz KOP oraz minimum 3 członków KOP.
28. Zgodnie z rozdz. 8 podrozdz. 8.4 pkt 9 Wytycznych dotyczących wyboru projektów na lata 2021-2027 projekt może zostać wybrany do następnego etapu, jeżeli spełnił wszystkie kryteria wyboru projektów i uzyskał wymaganą liczbę punktów tj. od każdego z oceniających, którego ocena brana jest pod uwagę otrzymał minimum 60% punktów w każdej z części D. Kryteria merytoryczne KOF-M.
29. KOP, stosownie do art. 54 ust. 4 ustawy, przygotowuje informację wraz z listą projektów skierowanych do etapu negocjacji w naborze, o której mowa w ust. 25 lit. b).
30. Lista projektów, o której mowa w ust. 25 lit. a) wskazuje, które projekty:
- a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały rekomendowane do dofinansowania, zostają skierowane do następnego etapu i oczekują na dofinansowanie (nie podlegają negocjacji, jeżeli wystąpi taka sytuacja).
 - b) zostały ocenione pozytywnie i zostają skierowane do etapu negocjacji.
 - c) zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 56 ust. 5 i 6 ustawy i nie zostały wybrane do dofinansowania.
31. Lista projektów, o której mowa w ust. 25 lit. b) wskazuje, które projekty:
- a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały rekomendowane do dofinansowania, zostają skierowane do następnego etapu i oczekują na dofinansowanie (nie podlegają negocjacji, jeżeli wystąpi taka sytuacja).
 - b) zostały ocenione pozytywnie i zostają skierowane do etapu negocjacji.
32. ION kończy etap oceny formalno-merytorycznej w momencie, gdy Zarząd Województwa Lubuskiego zatwierdzi listy, o których mowa w ust. 25.
33. Po zakończeniu etapu oceny formalno-merytorycznej projektów, o których mowa w ust. 32, ION przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny formalno-merytorycznej jego projektu oraz

- a) o pozytywnej ocenie projektu oraz rekomendowaniu go do dofinansowania, skierowaniu do następnego etapu i oczekiwaniu na dofinansowanie (gdy nie podlega negocjacji, jeżeli wystąpi taka sytuacja) albo
- b) o pozytywnej ocenie projektu oraz skierowaniu go do etapu negocjacji albo
- c) o negatywnej ocenie projektu i niewybraniu do dofinansowania wraz ze zgodnym z art. 56 ust. 7 ustawy pouczeniem o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 64 ustawy.

34. Pisemna informacja, o której mowa w ust. 33 lit. c) zawiera kopie wypełnionych KOF-M, z zastrzeżeniem, że ION, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.

35. Zgodnie z art. 54 ust. 4 ustawy po rozstrzygnięciu każdego etapu ION zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Etap III – negocjacje

Na etapie negocjacji ION przewiduje możliwość uzupełniania lub poprawy projektu dla kryteriów wyboru, które podlegają uzupełnieniu lub poprawie zgodnie z zaleceniami w KOF-M oraz z załącznikiem nr 5a oraz 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

Do negocjacji może być skierowany jedynie projekt, którego ocena przesądza o uzyskaniu wymaganej liczby punktów do zakwalifikowania go do kolejnego etapu.

1. Negocjacje prowadzone są w trakcie kolejnego etapu po ocenie formalno-merytorycznej, a więc przeprowadzane są po opublikowaniu przez KOP informacji o projektach zakwalifikowanych do kolejnego etapu, o której mowa w art. 54 ust. 4 ustawy. Negocjacje mogą dotyczyć części A. Ogólne kryteria formalne, B. Kryteria dostępu, C. Kryteria horyzontalne (jedynie w przypadku tych kryteriów, dla których w definicji przewidziano możliwość skierowania projektu do uzupełnienia lub poprawy) oraz D. Kryteria merytoryczne w części dotyczącej Budżet projektu w KOF-M.
2. Negocjacje są prowadzone do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w przedmiotowym naborze poczynając od projektu,

który uzyskał najlepszą ocenę punktową na etapie oceny formalno-merytorycznej i został skierowany do negocjacji.

3. Negocjacje projektu przeprowadzane są w trakcie trwania prac KOP. Negocjacje ze strony KOP przeprowadza Przewodniczący KOP przy współudziale Członków KOP, którzy oceniali projekt lub przy udziale Członków KOP innych niż pracownicy ION powołani do składu KOP, którzy dokonywali oceny tego projektu. Na podstawie warunków postawionych w KOF-M przez Członków KOP oceniających projekt i/lub dodatkowo postawionych przez Przewodniczącą KOP, do kryteriów wyboru projektów, które musi spełnić projekt, aby móc otrzymać dofinansowanie (skierowanie projektu do negocjacji), Przewodniczący KOP wraz z Członkami KOP oceniającymi formalno-merytorycznie projekt lub przy udziale Członków KOP innych niż pracownicy ION powołani do składu KOP, którzy dokonywali oceny tego projektu, przygotowuje stanowisko negocjacyjne KOP, które jest przekazywane Wnioskodawcy.
4. Negocjacje projektów są przeprowadzane w formie elektronicznej.
5. Formą komunikacji między Wnioskodawcą a ION, w tym wzywania Wnioskodawcy do uzupełnienia lub poprawy projektu, jest forma elektroniczna. Wnioskodawca dokonuje poprawy lub uzupełnienia projektu i przesyła go w wersji elektronicznej w systemie SOWA EFS. W przypadku niezachowania wskazanej formy komunikacji negocjacje zakończą się wynikiem negatywnym, co oznacza niespełnienie kryterium wyboru projektów – negocjacje. Konsekwencją niespełnienia kryterium wyboru projektów – negocjacje jest negatywna ocena projektu – tj. projekt jako wynik końcowy oceny otrzymuje 0 punktów i nie zostaje wybrany do dofinansowania.
6. KOP wysyła pismo, o którym mowa w ust. 3 tj. informujące o negocjacjach, zawierające jednocześnie stanowisko negocjacyjne KOP wyłącznie do Wnioskodawców, których projekty skierowane zostały do negocjacji, poczynając od projektu, który uzyskał najlepszą ocenę punktową i prowadzone są do wyczerpania kwoty przeznaczonej na dofinansowanie projektów w naborze.
7. Wnioskodawca jest zobowiązany do podjęcia negocjacji i skorygowania projektu zgodnie ze stanowiskiem negocjacyjnym KOP w terminie 7 dni kalendarzowych po dacie przekazania pisma wskazanego w ust. 3.

8. Negocjacje obejmują wszystkie elementy (warunki negocjacyjne) wskazane w stanowisku negocjacyjnym ION. Warunki negocjacyjne mogą objąć dodatkowe ustalenia podjęte już w toku negocjacji.
9. W przypadku, gdy ION nie akceptuje przedstawionego stanowiska negocjacyjnego Wnioskodawcy (w całości lub w części) lub Wnioskodawca nie odniósł się do wszystkich elementów stanowiska negocjacyjnego, ION przesyła Wnioskodawcy odpowiedź w tej sprawie. W razie konieczności możliwa jest dalsza wymiana korespondencji jednakże – co do zasady - wymiana korespondencji nie powinna odbywać się więcej, niż dwukrotnie.
10. Jeżeli w efekcie negocjacji:
 - a) do projektu Wnioskodawca wprowadzi korekty wskazane w stanowisku negocjacyjnym KOP oraz/lub
 - b) KOP uzyska od Wnioskodawcy informacje i wyjaśnienia dotyczące określonych zapisów w projekcie wskazanych w stanowisku negocjacyjnym KOP to negocjacje kończą się wynikiem pozytywnym, co oznacza spełnienie kryterium wyboru projektów – negocjacje.
11. Jeżeli w efekcie negocjacji:
 - a) do projektu nie zostaną wprowadzone przez Wnioskodawcę korekty wskazane w stanowisku negocjacyjnym KOP oraz/lub
 - b) KOP nie uzyska od Wnioskodawcy informacji i wyjaśnień dotyczących określonych zapisów w projekcie, wskazanych w stanowisku negocjacyjnym KOP lub przekazane wyjaśnienia/informacje nie zostaną zaakceptowane przez KOP oraz/lub
 - c) Wnioskodawca do projektu wprowadził inne zmiany niż wynikające ze stanowiska negocjacyjnego lub ustaleń wynikających z procesu negocjacji oraz/lub
 - d) skorygowany wniosek wpłynął po wyznaczonym przez KOP terminie, to negocjacje kończą się z wynikiem negatywnym, co oznacza niespełnienie kryterium wyboru projektów – negocjacje. Konsekwencją niespełnienia tego kryterium wyboru projektów jest nie wybranie projektu do dofinansowania oraz projekt, jako wynik końcowy oceny otrzymuje 0 punktów.

12. Skorygowany projekt podlega weryfikacji przez KOP ze względu na zgodność z wynegocjowanym końcowym stanowiskiem w terminie 7 dni roboczych po dacie otrzymania.
13. Zakończenie negocjacji z wynikiem pozytywnym nie jest równoznaczne z przyznaniem dofinansowania. Przyznanie dofinansowania uzależnione jest od kwoty dofinansowania przeznaczonej na nabór oraz miejsca na liście w informacji o projektach wybranych do dofinansowania oraz projektach, które otrzymały ocenę negatywną, przygotowanej zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy.
14. Z przeprowadzonych negocjacji sporządza się protokół z negocjacji w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, podpisany przez Przewodniczącego KOP lub Zastępcę Przewodniczącego KOP, który zawiera wynegocjowane końcowe stanowisko. Jeden egzemplarz przekazywany jest Wnioskodawcy.
15. Po zakończonych negocjacjach Przewodniczący KOP podsumowuje negocjacje poprzez naniesienie ich wyniku w kryterium wyboru projektów - negocjacje: „*Czy negocjacje zostały zakończone pozytywnie?*” w KOF-M Członków KOP oceniających projekt. Kryterium to może uzyskać następujący wynik: „TAK” oznacza pozytywny wynik negocjacji, „NIE” oznacza negatywny wynik negocjacji co skutkuje tym, że projekt otrzymuje jako końcowy wynik oceny 0 punktów i nie zostaje wybrany do dofinansowania, albo stwierdzenie, że dane kryterium „NIE DOTYCZY” w przedmiotowym projekcie.
16. Po wysłaniu ostatniego Protokołu z negocjacji KOP, stosownie do art. 57 ust. 1 ustawy, przygotowuje informację z listą rankingową projektów ocenionych w ramach naboru zawierającą w odniesieniu do każdego projektu tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, koszt całkowity projektu, wynik oceny, wysokość dofinansowania. Lista jest ułożona wg kolejności malejącej liczby uzyskanych punktów za ocenę projektu. Projekty, które nie spełniły kryterium negocjacji zgodnie z ust. 11 lit. a, b, c, d umieszczane są na liście z liczbą wynoszącą 0 punktów w końcowej ocenie projektu jako projekty niespełniające wymagań minimalnych, aby mogły zostać wybrane do dofinansowania (kolejność umieszczenia na liście projektów z ilością końcową punktów 0 za ocenę: rosnąco wg numeru w systemie SOWA EFS). Na liście uwzględnia się wszystkie projekty złożone w przedmiotowym naborze.

17. Lista projektów, o której mowa w ust. 16 wskazuje, które projekty:

- a) zostały ocenione pozytywnie oraz zostały rekomendowane do dofinansowania po etapie oceny formalno-merytorycznej ale nie podlegały negocjacjom.
- b) spełniły pozytywnie kryterium negocjacje i zostają skierowane do dofinansowania.
- c) zostały ocenione negatywnie w rozumieniu art. 56 ust. 5 i 6 ustawy i nie zostały wybrane do dofinansowania.

18. ION kończy etap negocjacji i jednocześnie postępowanie w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w momencie, gdy Zarząd Województwa Lubuskiego zatwierdzi listę, o której mowa w ust. 16.

19. Po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania, o którym mowa w ust. 18, ION przekazuje niezwłocznie Wnioskodawcy pisemną informację o zakończeniu oceny jego projektu oraz

- a) o pozytywnej ocenie projektu oraz skierowaniu do dofinansowania albo
- b) o negatywnej ocenie projektu i niewybraniu do dofinansowania wraz ze zgodnym z art. 56 ust. 7 ustawy pouczeniem o możliwości wniesienia protestu na zasadach i w trybie, o których mowa w art. 64 ustawy.

20. Pisemna informacja, o której mowa w ust. 19 zawiera kopie wypełnionych KOF-M, z zastrzeżeniem, że ION, przekazując Wnioskodawcy tę informację, zachowuje zasadę anonimowości osób dokonujących oceny.

21. Zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy po zakończeniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania ION zamieszcza na swojej stronie internetowej oraz na portalu informację w postaci listy rankingowej projektów ocenionych w ramach naboru.

Orientacyjny termin rozstrzygnięcia naboru: listopad 2024 r.

ION zastrzega sobie możliwość przesunięcia terminu rozstrzygnięcia naboru w momencie wpłynięcia do ION w odpowiedzi na ogłoszony nabór znacznej ilości wniosków, zidentyfikowania znacznej ilości projektów skierowanych przez

oceniających do negocjacji lub w przypadku, gdy negocjacje z wnioskodawcami, zostaną przedłużone z przyczyn nie leżących po stronie ION.

3.2. Sposób podania do publicznej wiadomości wyników naboru oraz informacje o sposobie postępowania z wnioskami o dofinansowanie projektu po rozstrzygnięciu naboru

Zgodnie z zapisami art. 54 ust. 4 ustawy po każdym etapie oceny IZ FEWL 21-27 niezwłocznie zamieszcza na stronie internetowej <https://funduszeue.lubuskie.pl/> oraz na portalu listę projektów zakwalifikowanych do kolejnego etapu.

Ponadto, zgodnie z art. 57 ust. 1 ustawy po rozstrzygnięciu naboru IZ FEWL 21-27 zamieszcza na stronie internetowej <https://funduszeue.lubuskie.pl/>, listę rankingową projektów ocenionych w ramach naboru. Lista zawierać będzie tytuł projektu, nazwę Wnioskodawcy, kwotę przyznanego dofinansowania wynikającą z wyboru projektu do dofinansowania, koszt całkowity projektu oraz wynik oceny. Wnioskodawcy, którego projekt został oceniony negatywnie przysługuje prawo odwołania się od wyników oceny po każdym etapie oceny.

Wnioskodawcy, których wnioski o dofinansowanie projektu zostały ocenione negatywnie/wycofane zostaną o tym fakcie pisemnie powiadomieni (za zwrotnym potwierdzeniem odbioru).

Wnioski o dofinansowanie projektu, które w wyniku rozstrzygnięcia niniejszego naboru zostały wybrane do dofinansowania, zostają poddane procedurze przygotowania i podpisania umowy o dofinansowanie projektu, natomiast wnioski o dofinansowanie projektu, które nie zostały wybrane do dofinansowania są przechowywane w ION w celach archiwizacyjnych.

3.3. Wycofanie złożonego wniosku o dofinansowanie projektu

Każdemu Wnioskodawcy przysługuje prawo pisemnego wystąpienia do ION o wycofanie złożonego przez siebie wniosku o dofinansowanie projektu w ramach FEWL 21-27 z dalszych etapów procedury udzielania dofinansowania.

Wnioskodawca może wycofać wniosek o dofinansowanie projektu na każdym etapie postępowania – do czasu zakończenia postępowania (w tym po zakończeniu naboru).

Musi to zrobić w systemie SOWA EFS i złożyć do ION oświadczenie podpisane przez osobę upoważnioną do reprezentowania wnioskodawcy.

Minimalny zakres oświadczenia to:

- 1) numer naboru, w odpowiedzi na który został złożony wniosek o dofinansowanie projektu;
- 2) nazwa Wnioskodawcy;
- 3) numer projektu nadany przez system SOWA EFS;
- 4) tytuł projektu.

Jeśli Wnioskodawca skutecznie wycofa wniosek o dofinansowanie projektu nie może go ponownie złożyć w postępowaniu, z którego go wycofał.

Wycofanie wniosku o dofinansowanie projektu przez Wnioskodawcę następuje poprzez złożenie podania podpisanego przez osobę/y upoważnione do reprezentowania Wnioskodawcy.

3.4. Unieważnienie postępowania w zakresie wyboru projektów

IZ FEWL 21-27 zastrzega sobie prawo do unieważnienia postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w następujących przypadkach:

- ✓ w terminie składania wniosków o dofinansowanie projektu nie złożono wniosku lub

- ✓ wystąpiła istotna zmiana okoliczności powodująca, że wybór projektów do dofinansowania nie leży w interesie publicznym, czego nie można było wcześniej przewidzieć lub
- ✓ postępowanie obarczone jest niemożliwą do usunięcia wadą prawną.

Instytucja podaje do publicznej wiadomości informację o unieważnieniu postępowania w zakresie wyboru projektów do dofinansowania w sposób konkurencyjny oraz jego przyczynach na swojej stronie internetowej oraz na portalu. Informacja ta nie stanowi podstawy do wniesienia protestu, o którym mowa w art. 63 ustawy. Wynika to z tego, że unieważnienie postępowania nie jest tożsame z oceną negatywną, o której mowa w art. 56 ust. 5 i 6 ustawy.

3.5. Środki odwoławcze przysługujące Wnioskodawcy w przypadku negatywnej oceny projektu.

Od wyniku negatywnej oceny projektu (na każdym etapie), zgodnie z zapisami rozdziału 16 ustawy, Wnioskodawcy przysługuje prawo do wniesienia protestu.

Ustawa daje Wnioskodawcy możliwość złożenia protestu w przypadku negatywnej oceny jego projektu w celu ponownego sprawdzenia złożonego wniosku o dofinansowanie projektu w zakresie spełnienia kryteriów wyboru projektów.

Wnioskodawca ma prawo wnieść pisemny protest w terminie 14 dni od doręczenia informacji o wyniku oceny.

Protest powinien zostać wniesiony do IZ FEWL 21-27 tzn. do Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Lubuskiego, mającego swoją siedzibę w Zielonej Górze przy ulicy Chrobrego 3 lub na adres: Urząd Marszałkowski Województwa Lubuskiego, Departament Europejskiego Funduszu Społecznego, 65-043 Zielona Góra ul. Chrobrego 3

Dopuszczalne sposoby wniesienia protestu:

- list polecony w zaklejonej kopercie lub paczce,
- przesyłka kurierska,

- osobiście,
- przez posłańca.

Zachowanie terminu na wniesienie protestu ustala się na podstawie zwrotnego potwierdzenia odbioru pisma, informującego o wynikach negatywnej oceny oraz potwierdzenia nadania protestu w polskiej placówce pocztowej operatora publicznego lub przez kuriera, bądź na podstawie stempla pocztowego na przesyłce zawierającej protest lub też pieczęci kancelaryjnej potwierdzającej doręczenie osobiste protestu. W przedmiotowym przypadku termin na złożenie protestu jest ustalany z uwzględnieniem daty nadania/złożenia do właściwej instytucji środka odwoławczego w formie pisemnej.

Protest powinien zawierać (wymogi formalne):

1. oznaczenie instytucji właściwej do rozpatrzenia protestu,
2. oznaczenie Wnioskodawcy,
3. numer wniosku o dofinansowanie projektu,
4. wskazanie kryteriów wyboru projektów, z których oceną Wnioskodawca się nie zgadza, wraz z uzasadnieniem,
5. wskazanie zarzutów o charakterze proceduralnym w zakresie przeprowadzonej oceny, jeżeli zdaniem Wnioskodawcy naruszenia takie miały miejsce, wraz z uzasadnieniem,
6. podpis Wnioskodawcy lub osoby upoważnionej do jego reprezentowania, z załączeniem oryginału lub kopii dokumentu poświadczającego umocowanie takiej osoby do reprezentowania Wnioskodawcy.

W przypadku wniesienia protestu niespełniającego wymogów formalnych, o których mowa powyżej lub zawierającego oczywiste omyłki, właściwa instytucja wzywa Wnioskodawcę do jego uzupełnienia lub poprawienia w nim oczywistych omyłek, w terminie 7 dni, licząc od dnia otrzymania wezwania, pod rygorem pozostawienia protestu bez rozpatrzenia.

Uzupełnienie protestu, może nastąpić wyłącznie w odniesieniu do wymogów formalnych, o których mowa powyżej, w zakresie pkt 1–3 i 6. Wezwanie do

uzupełnienia lub poprawienia w proteście oczywistych omyłek wstrzymuje bieg terminu przewidzianego na jego rozpatrzenie.

Na prawo Wnioskodawcy do wniesienia protestu nie wpływa negatywnie błędne pouczenie lub brak pouczenia w piśmie informującym o wyniku oceny formalno-merytorycznej.

Właściwa instytucja, informuje Wnioskodawcę na piśmie o wyniku rozpatrzenia jego protestu. Informacja ta zawiera w szczególności:

- ✓ treść rozstrzygnięcia polegającego na uwzględnieniu albo nieuwzględnieniu protestu, wraz z uzasadnieniem,
- ✓ w przypadku nieuwzględnienia protestu – pouczenie o możliwości wniesienia skargi do sądu administracyjnego.

Mając na uwadze prawidłowość doręczeń korespondencji w przedmiocie procedury odwoławczej, Wnioskodawca powinien poinformować IZ FEWL 21-27 o zmianie adresu jego siedziby (zamieszkania).

Skarga, jest wnoszona przez Wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia otrzymania informacji o nieuwzględnieniu protestu, negatywnej ponownej ocenie projektu lub pozostawieniu protestu bez rozpatrzenia, wraz z kompletną dokumentacją w sprawie bezpośrednio do wojewódzkiego sądu administracyjnego.

W przypadku pozostawienia protestu bez rozpatrzenia z powodu niespełnienia wymogów formalnych, skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego (WSA) jest wnoszona przez Wnioskodawcę w terminie 14 dni od dnia upływu terminu na uzupełnienie protestu lub poprawienia w nim oczywistych omyłek

Ponowna ocena projektu polega na powtórnej weryfikacji projektu w zakresie kryteriów i zarzutów uwzględnionych w rozstrzygniętym proteście.

Instytucja Zarządzająca FEWL 21-27 informuje, iż ostateczne podpisanie umowy o realizację projektu, w stosunku do którego nastąpiło uwzględnienie protestu, nastąpi pod warunkiem że w dniu, w którym możliwe będzie podpisanie umowy o dofinansowanie projektu współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, w ramach przedmiotowego Działania dostępna będzie alokacja pozwalająca na realizację projektu.

3.6. Wymagania dotyczące etapu podpisywania umowy

3.6.1 Wymogi ogólne dotyczące przygotowania umowy

Wzór Umowy o dofinansowanie projektu, która będzie zawierana z Wnioskodawcami projektów wybranych do dofinansowania w sposób konkurencyjny jest przyjmowany przez IZ FEWL 21-27 w formie Uchwały Zarządu Województwa Lubuskiego i publikowany na stronie www.funduszeue.lubuskie.pl oraz stanowi Załącznik nr 6 do niniejszego Regulaminu wyboru projektów: Wzór umowy o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami stanowiącymi integralną część umowy.

W terminie 10 dni roboczych od przyjęcia Uchwały wraz z Listą projektów wybranych do dofinansowania w naborze przez Zarząd Województwa Lubuskiego, ION wysyła pisemną informację do Wnioskodawców o pozytywnych wynikach oceny projektów w przedmiotowym naborze. Pismo informujące o skierowaniu projektu do dofinansowania zawiera również informację o konieczności przesłania dokumentów niezbędnych do przygotowania Umowy o dofinansowanie projektu, które Wnioskodawca ma dostarczyć do ION w terminie 7 dni od dnia otrzymania pisma, a w przypadku projektów realizowanych w partnerstwie w terminie 14 dni.

3.6.2. Zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy

Wnioskodawca, którego projekt został wybrany do dofinansowania², wnosi do IZ FEWL 21-27 poprawnie ustanowione zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy w terminie określonym przez IZ FEWL 21-27. Zabezpieczeniem prawidłowej realizacji umowy, gdy łączna wartość zaliczek przekazywanych w ramach projektów realizowanych równocześnie na podstawie umów zawartych przez danego Beneficjenta z IZ FEWL 21-27 nie przekracza 10 000 000,00 zł, jest składany przez

² Nie dotyczy Beneficjenta będącego jednostką sektora finansów publicznych albo fundacją, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, a także Bankiem Gospodarstwa Krajowego, na podstawie art. 206 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009r. o finansach publicznych. W przypadku projektu realizowanego przez Beneficjenta będącego państwową jednostką budżetową w partnerstwie z podmiotami prywatnymi Beneficjent ma obowiązek dokonać należytego zabezpieczenia zwrotu nieprawidłowo wykorzystanych środków na poziomie umowy partnerskiej.

Beneficjenta, nie później niż do 21 dni kalendarzowych od dnia podpisania umowy, weksel in blanco wraz z wypełnioną deklaracją wystawcy weksla in blanco, podpisywany osobiście przez osobę uprawnioną w obecności pracownika Urzędu, z niniejszym zastrzeżeniem:

1. W przypadku, gdy łączna kwota zaliczek przekazywanych w ramach projektów realizowanych równocześnie na podstawie umów zawartych przez danego beneficjenta z IZ przekracza limit 10 000 000,00³ zł, określony w § 5 ust. 3 Rozporządzenia z dnia 21 września 2022 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich (Dz.U. 2022, poz. 2055), zabezpieczenie prawidłowej realizacji umowy ustanawiane jest w wysokości równowartości najwyższej transzy zaliczki, jednak nie może być wyższe niż wartość dofinansowania Projektu na dany rok realizacji (w przypadku Projektów dłuższych niż jeden rok kalendarzowy), w którym wartość dofinansowania jest najwyższa. Zabezpieczenie wnoszone jest wówczas w co najmniej jednej z poniższych form:
 - ✓ pieniężnej;
 - ✓ poręczenia bankowego lub poręczenia spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej, z tym że zobowiązanie kasy jest zawsze zobowiązaniem pieniężnym;
 - ✓ gwarancji bankowej;
 - ✓ gwarancji ubezpieczeniowej;
 - ✓ poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości (Dz.U. z 2023 poz. 462 z późn.zm.);
 - ✓ weksla z poręczeniem wekslowym banku lub spółdzielczej kasy oszczędnościowo-kredytowej;
 - ✓ zastawu na papierach wartościowych emitowanych przez Skarb Państwa lub jednostkę samorządu terytorialnego;
 - ✓ zastawu rejestrowego na zasadach określonych w przepisach o zastawie rejestrowym i rejestrze zastawów; w przypadku gdy mienie objęte zastawem może

³ Nie dotyczy podmiotów świadczących usługi publiczne, usługi w ogólnym interesie gospodarczym oraz instytutów badawczych, zgodnie z § 5 ust. 2 pkt 2 Rozporządzenia z dnia 7 grudnia 2017 r. w sprawie zaliczek w ramach programów finansowanych z udziałem środków europejskich.

stanowią przedmiot ubezpieczenia, zastaw ustanawiany jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia mienia będącego przedmiotem zastawu;

- ✓ przewłaszczenia rzeczy ruchomych beneficjenta na zabezpieczenie;
- ✓ hipoteki; w przypadku gdy instytucja udzielająca dofinansowania uzna to za konieczne, hipoteka ustanawiana jest wraz z cesją praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki;
- ✓ poręczenia według prawa cywilnego.

2. W przypadku Beneficjentów, będących osobami fizycznymi prowadzącymi działalność gospodarczą lub prowadzącymi działalność w ramach spółki osobowej pozostających w związku małżeńskim, przy składaniu zabezpieczeń w siedzibie IZ FEWL 21-27, konieczne jest – dodatkowo – złożenie przez małżonka Beneficjenta oświadczenia o wyrażeniu zgody na podpisanie przez męża/żonę Beneficjenta dokumentów, umów zabezpieczających wierzytelność IZ FEWL 21-27 z tytułu przyznanego Beneficjentowi dofinansowania Projektu. W przypadku, gdy małżonek Beneficjenta nie może złożyć Oświadczenia, o którym mowa powyżej w siedzibie IZ FEWL 21-27, możliwe jest złożenie niniejszego Oświadczenia poza siedzibą IZ FEWL 21-27 w formie pisemnej z podpisem poświadczonym notarialnie. W przypadku rozdzielności majątkowej pomiędzy małżonkami, Beneficjent nie jest obowiązany do uzyskania zgody małżonka na zawarcie umów zabezpieczających należyte wykonanie obowiązków wynikających z Umowy, pod warunkiem przedłożenia pracownikom IZ FEWL 21-27, dowodu zniesienia wspólności ustawowej małżeńskiej (w szczególności oryginałów bądź kopii potwierdzonych za zgodność z oryginałem: umowy o rozdzielności majątkowej, prawomocnego orzeczenia sądu) oraz wskazania sposobu podziału majątku wspólnego.
3. Zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy następuje na wniosek Beneficjenta po ostatecznym rozliczeniu Umowy, tj. po zatwierdzeniu końcowego wniosku o płatność w Projekcie oraz – jeśli dotyczy –zwrocie środków niewykorzystanych przez Beneficjenta.
4. W przypadku wszczęcia postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków podjętej na podstawie przepisów ustawy o finansach publicznych albo postępowania sądowo-administracyjnego wszczętego/podjętego

w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, albo w przypadku wszczęcia egzekucji administracyjnej, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie umowy może nastąpić po zakończeniu postępowania i, jeśli takie było jego ustalenie, po odzyskaniu środków.

5. W przypadku, gdy Wniosek przewiduje trwałość Projektu lub rezultatów, zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po upływie okresu trwałości.
6. W przypadku zaplanowania kontroli projektu w siedzibie Beneficjenta zwrot dokumentu stanowiącego zabezpieczenie następuje po uznaniu przez IZ FEWL 21-27 wykonania zaleceń pokontrolnych przez Beneficjenta.
7. W przypadku niewystąpienia Beneficjenta o zwrot dokumentów stanowiących zabezpieczenie po upływie terminu wskazanego w ust. 6, zabezpieczenie zostanie komisyjnie zniszczone.

IV. WYMAGANIA DOTYCZĄCE WYBORU PROJEKTÓW

4.1. Typy beneficjentów – podmioty uprawnione do ubiegania się o dofinansowanie projektu

Uprawnionymi do aplikowania w naborze są jednostki samorządu terytorialnego (JST).

Projekty mogą być realizowane również na zasadzie partnerstwa z udziałem Partnerów, będących podmiotami wymienionymi powyżej w typach Beneficjentów dla przedmiotowego naboru.

Dopuszczalna jest realizacja projektu z zaangażowaniem podmiotów, innych niż wymienione w typach Beneficjentów dla przedmiotowego naboru, realizujących wspólnie projekt w celu osiągnięcia kompleksowego efektu, z zastrzeżeniem, iż wszystkie wydatki ponoszone przez te podmioty, zostaną ujęte jako koszty niekwalifikowalne w budżecie projektu.

Dofinansowania nie mogą otrzymać podmioty:

- które zostały wykluczone z możliwości otrzymania środków przeznaczonych na realizację programów finansowanych z udziałem środków europejskich, na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych;
- na których ciąży obowiązek zwrotu pomocy wynikający z decyzji KE uznającej pomoc za niezgodną z prawem oraz ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 107 TFUE (dotyczy projektów objętych pomocą państwa, dla których warunek został uwzględniony w programie pomocowym);
- karane na mocy zapisów ustawy z dnia 15 czerwca 2012 r. o skutkach powierzania wykonywania pracy cudzoziemcom przebywającym wbrew przepisom na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, zakazem dostępu do środków, o których mowa w art. 5 ust. 3 pkt 1 i 4 ustawy o finansach publicznych;
- jednostki samorządu terytorialnego, które podjęły jakiekolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego, jak również podmioty kontrolowane lub zależne od tych jednostek;
- karane na podstawie art. 9 ust. 1 pkt 2a ustawy z dnia 28 października 2002 r. o odpowiedzialności podmiotów zbiorowych za czyny zabronione pod groźbą kary;
- które są osobą fizyczną lub prawną lub powiązaną z nimi osobą fizyczną lub prawną wymienioną w załączniku I do Rozporządzenia Rady (UE) nr 269/2014 z dnia 17 marca 2014 r. w sprawie środków ograniczających w odniesieniu do działań podważających integralność terytorialną, suwerenność i niezależność Ukrainy lub im zagrażających (ww. osoby i podmioty objęte są również decyzjami Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji ws. wpisu na listę osób i podmiotów, wobec których stosowane są środki, o których mowa w ustawie o szczególnych rozwiązaniach w zakresie przeciwdziałania wspieraniu agresji na Ukrainę oraz służących ochronie bezpieczeństwa narodowego).

4.2. Wymagania dotyczące grupy docelowej

Zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, CUS tworzone jest w celu zaspokajania potrzeb wspólnoty samorządowej w zakresie usług społecznych.

Grupę docelową stanowią osoby potrzebujące usług społecznych (w tym dzieci).

Projekt jest skierowany do grupy docelowej z obszaru województwa lubuskiego (w przypadku osób fizycznych uczą się, pracują lub zamieszkują one na obszarze województwa lubuskiego w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego, w przypadku innych podmiotów posiadają one jednostkę organizacyjną na obszarze województwa lubuskiego).

W przypadku objęcia wsparciem w ramach projektu osób z terenów wiejskich, osoby te należy rozumieć, jako osoby przebywające na obszarach słabo zaludnionych zgodnie ze stopniem urbanizacji (DEGURBA). Obszary te wymienione zostały w załączniku nr 10 Wykaz obszarów wiejskich dla województwa lubuskiego zgodnie z klasyfikacją DEGURBA do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

4.3. Obszar realizacji projektu

Obszarem realizacji projektu jest województwo lubuskie.

Przez obszar realizacji należy rozumieć obszar, na którym są świadczone lub będą świadczone usługi społeczne.

Weryfikacja nastąpi w oparciu o odpowiednie zapisy w Sekcji: Informacje o projekcie we wniosku o dofinansowanie projektu, gdzie wnioskodawca powinien wskazać jako obszar realizacji projektu województwo lubuskie.

4.4. Kryteria wyboru projektów

Wybór projektów do dofinansowania odbywa się w oparciu o:

- kryteria wyboru projektów dla projektów składanych w sposób konkurencyjny (kryteria formalne i merytoryczne) przyjęte 28 lutego 2024 r. przez Komitet Monitorujący Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 uchwałą nr 67/KM FEWL/2024, zmieniającą uchwałę nr 9/KM FEWL/2023 z dnia 23.05.2023 r. w sprawie zatwierdzenia kryteriów wyboru projektów składanych w sposób konkurencyjny dla Priorytetu 6 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli (z wyłączeniem Działań 6.1 i 6.2)
- kryteria dostępu i premiujące dla projektów składanych w sposób konkurencyjny przyjęte 13 czerwca 2024 r. przez Komitet Monitorujący Program Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 uchwałą nr 81/KM FEWL/2024 w sprawie zatwierdzenia kryteriów dostępu i premiujących dla projektów składanych w sposób konkurencyjny w ramach Działania 6.13 Usługi społeczne i zdrowotne, Typ X Tworzenie centrów usług społecznych i rozwój dostarczanych przez nie usług

zamieszczone na stronie www.funduszeue.lubuskie.pl oraz odpowiednio w załączniku nr 5a oraz 5b do niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

UWAGA:

W trakcie oceny formalno-merytorycznej istnieje możliwość skierowania projektu do uzupełnienia lub poprawy w poszczególnych jego obszarach, które nastąpią na etapie negocjacji. Kryteria, które mogą zostać poddane negocjacjom zostały określone poprzez zapis: „Ocena spełnienia kryterium będzie polegała na przyznaniu wartości logicznej „TAK”, „NIE”, „NIE DOTYCZY” albo „DO NEGOCJACJI”.

Skierowanie kryterium do negocjacji oznacza, że projekt może być uzupełniony lub poprawiony w części dotyczącej spełnienia kryterium w zakresie opisanym

w stanowisku negocjacyjnym i określonym w Regulaminie wyboru projektów w sposób konkurencyjny.

Uzupełnienie lub poprawa wniosku o dofinansowanie projektu przez Wnioskodawcę będzie możliwa na etapie negocjacji, o ile projekt w ramach oceny spełnił wszystkie kryteria merytoryczne lub też został skierowany do negocjacji.”.

4.5. Wymagania dot. kwalifikowalności wydatków

4.5.1 Zasady ogólne

Z zastrzeżeniem zasad określonych dla pomocy publicznej początkiem okresu kwalifikowalności wydatków w ramach FEWL 21-27 jest **1 stycznia 2021 r.** W przypadku projektów rozpoczętych przed początkową datą kwalifikowalności wydatków,

do współfinansowania kwalifikują się jedynie wydatki faktycznie poniesione od tej daty. Wydatki poniesione wcześniej nie stanowią wydatku kwalifikowalnego.

Końcową datą kwalifikowalności wydatków jest **31 grudnia 2029 r.**

Okres kwalifikowalności wydatków w ramach danego projektu określony jest w umowie o dofinansowanie projektu, przy czym okres ten nie może wykraczać poza daty graniczne.

UWAGA

Dokumentem ujednolicającym warunki i procedury dotyczące kwalifikowalności wydatków dla EFS+ są Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

Do oceny kwalifikowalności wydatków stosuje się wersję Wytycznych obowiązującą w dniu poniesienia wydatku.

Do oceny prawidłowości przeprowadzonego postępowania o udzielenie zamówienia oraz zawartej w ramach projektu umowy w sprawie zamówienia stosuje się wersję

Wytycznych obowiązującą w dniu wszczęcia postępowania, które zakończyło się zawarciem umowy. Wszczęcie postępowania jest tożsame z publikacją zapytania ofertowego, o którym mowa w sekcji 3.2.3, lub ogłoszenia o prowadzonym naborze pracowników na podstawie stosunku pracy, pod warunkiem, że beneficjent udokumentuje publikację.

Każda wersja Wytycznych jest stosowana od dnia ogłoszenia komunikatu ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej „Monitor Polski”.

W przypadku, gdy ogłoszona w trakcie realizacji projektu (po podpisaniu umowy o dofinansowanie projektu) wersja Wytycznych wprowadza rozwiązania korzystniejsze dla beneficjenta, warunki ewentualnego ich stosowania w odniesieniu do wydatków poniesionych przed tym dniem oraz postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych przed tym dniem, określa właściwa instytucja będąca stroną umowy w tej umowie.

4.5.2 Metoda rozliczania wydatków

UWAGA

W przedmiotowym naborze nie będą miały zastosowania metody uproszczone, gdyż **minimalna wartość pojedynczego projektu nie może być niższa niż 1 000 000,00 PLN.**

Maksymalna całkowita wartość projektu nie może być natomiast wyższa niż:

- 2 000 000, 00 PLN dla gmin w której liczba mieszkańców nie przekracza 12 000 mieszkańców,**
- 3 000 000,00 PLN dla gmin od 12 000 do 100 000 mieszkańców,**
- 6 500 000 PLN dla gmin których liczba mieszkańców jest wyższa niż 100 000**

W Regulaminie wyboru projektów w podpunkcie 4.9.1 *Wskaźniki obligatoryjne i inne wskaźniki kluczowe obowiązkowe w ramach projektu* (Tabela 1 oraz 2), wyszczególnione są **wszystkie** wskaźniki obowiązkowe, które Wnioskodawca musi wybrać i wykazać we wniosku o dofinansowanie projektu w sekcji: Wskaźniki projektu. W tym podpunkcie zawarte są również informacje, jak Wnioskodawca ma postąpić gdy wskaźnik obowiązkowy w danym projekcie będzie miał wartość zero.

UWAGA

Wnioskodawca nie może wprowadzać własnych wskaźników do projektu!

Wybiera tylko wskaźniki wymienione poniżej w rozdziale 4.9. *Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu* niniejszego Regulaminu wyboru projektów.

We wniosku o dofinansowanie projektu beneficjent przedstawia koszty bezpośrednie w formie budżetu zadaniowego oraz koszty pośrednie, o których mowa w podrozdziale 3.12. Wytocznych kwalifikowalności.

Budżet zadaniowy oznacza przedstawienie kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich projektu w podziale na zadania merytoryczne. Zadania merytorycznego nie stanowią pojedyncze wydatki np. usługa cateringowa, hotelowa, trenerska, itd.

Wprowadzanie poszczególnych kosztów odbywa się w sekcji Budżet projektu. W celu dodania kosztu w danym zadaniu należy użyć przycisku +Dodaj koszt i wybrać opcję: Koszt rzeczywiście poniesiony.

UWAGA

Poszczególne zadania, które będą realizowane w ramach projektu, należy wskazać zgodnie z przewidywaną kolejnością ich realizacji. Zgodność kolejności zadań wskazanych w sekcji *Zadania* z kolejnością zadań znajdujących się w *Budżecie projektu* i *Harmonogramie realizacji projektu* zapewniana jest automatycznie przez system. Bez wpisania poszczególnych zadań w niniejszej części wniosku nie jest możliwe wypełnienie Budżetu projektu i Harmonogramu realizacji projektu. Wpisana przez Wnioskodawcę nazwa zadania, przenoszona jest automatycznie do budżetu projektu i harmonogramu.

UWAGA

Wskazując poszczególne koszty w budżecie, należy zaznaczyć, czy dany wydatek wpisuje się w jeden lub kilka limitów monitorowanych w ramach FEWL 21-27 oraz w możliwe do wyboru kategorii kosztu.

Szczegółowe informacje wskazane są w *INSTRUKCJI wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach Programu Regionalnego Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027*.

Budżet projektu powinien bezpośrednio wynikać z opisanych wcześniej zadań merytorycznych oraz być adekwatny do założeń projektu i Regulaminu wyboru projektów.

Tworząc budżet projektu należy pamiętać o jednej z podstawowych zasad kwalifikowalności, tj. racjonalności i efektywności, co odnosi się do zapewnienia zgodności ze stawkami rynkowymi nie tylko pojedynczych wydatków wykazanych w budżecie projektu, ale również do łącznej wartości usług realizowanych w ramach projektu.

Koszty bezpośrednie projektu powinny zostać oszacowane z zastosowaniem warunków i procedur kwalifikowalności określonych w Wytycznych kwalifikowalności.

4.5.3 Koszty pośrednie

Tylko jedno zadanie w ramach wniosku o dofinansowanie projektu może być zaznaczone jako koszty pośrednie. Zadanie o nazwie Koszty pośrednie jest zawsze umieszczone na końcu tabeli zadań i otrzymuje ostatni numer. Jest to zadanie o charakterze technicznym i służy ujęciu w ramach jednego zadania wszystkich wydatków/kosztów rozliczanych poprzez stawkę ryczałtową.

Katalog kosztów pośrednich jest zamknięty i został wskazany w Wytycznych kwalifikowalności (podrozdział 3.12).

UWAGA

Koszty pośrednie nie mogą być uwzględniane w budżetach pozostałych zadań w kosztach bezpośrednich projektu, ponieważ zostaną wtedy uznane za niekwalifikowalne.

W kosztach pośrednich nie mogą znaleźć się również wydatki objęte cross-financingiem.

Dodatkowo, jeżeli w ramach kosztów pośrednich Wnioskodawca chce wykazać wkład własny, to będzie to zawsze wkład pieniężny.

Koszty pośrednie rozliczane ryczałtem są traktowane jako wydatki poniesione.

Oznacza to, że Wnioskodawca nie ma obowiązku zbierania ani opisywania dokumentów księgowych w ramach projektu na potwierdzenie poniesienia wydatków, które zostały wykazane jako wydatki pośrednie.

Koszty Pośrednie rozliczane są wyłącznie w oparciu o jedną z następujących stawek ryczałtowych, określonych w Wytycznych kwalifikowalności (podrozdział 3.12):

- a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁴ do 830 tys. PLN włącznie,
- b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁵ powyżej 830 tys. PLN do 1 740 tys. PLN włącznie,
- c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁶ powyżej 1 740 tys. PLN do 4 550 tys. PLN włącznie,
- d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich⁷ przekraczającej 4 550 tys. PLN.

⁴ Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

⁵ Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

⁶ Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

⁷ Z pomniejszeniem kosztu mechanizmu racjonalnych usprawnień, o którym mowa w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

4.5.4 Zastosowanie klauzul społecznych

- ✓ Beneficjenci realizujący projekty dofinansowane ze środków EFS+ są zobowiązani do udzielania zamówień publicznych z zastosowaniem **klauzul społecznych** tzn. uregulowań umożliwiających zamawiającemu uwzględnienie dodatkowych celów społecznych w warunkach realizacji zamówienia. Zastosowanie **klauzul społecznych** ułatwi podmiotom ekonomii społecznej dostęp do zamówień publicznych m. in. poprzez wprowadzenie przez zamawiającego stosownych zapisów dotyczących wymagań od potencjalnych wykonawców oraz stosowanie kryteriów dotyczących wymogu zatrudnienia, przy realizacji przedmiotu zamówienia, osób z niepełnosprawnościami, bezrobotnych lub osób, o których mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym.
- ✓ IZ RP FEWL 21-27 informuje, że obowiązek zastosowania klauzul społecznych przy realizacji zamówienia publicznego, dotyczy zarówno zamówień udzielanych zgodnie z ustawą Pzp jak i zamówień udzielanych zgodnie z zasadą konkurencyjności.
- ✓ Beneficjent wskazuje we wniosku o dofinansowanie projektu w polu *Zadania*, rodzaje zamówień publicznych (dostawy, usługi) w ramach których zobowiązany będzie do stosowania **klauzul społecznych**.

Sposób oraz przykłady stosowania klauzul społecznych zostały omówione również w publikacji „Zamówienia społeczne – podręcznik stosowania”, 2021 r. (podręcznik zamieszczony jest na stronie www.rops.lubuskie.pl w zakładce: Projekt koordynacyjny). Opracowanie powstało w ramach projektu „EFEKT SYNERGII – koordynacja lubuskiej ekonomii społecznej współfinansowanego ze środków RPO Lubuskie. Podręcznik stanowi załącznik do Regulaminu wyboru projektów.

4.6. Wymagania finansowe

- ✓ **Minimalna wartość projektu wynosi 1 000 000,00 PLN.**
- ✓ **Maksymalna całkowita wartość projektu nie może być natomiast wyższa niż:**
- ✓ **2 000 000, 00 PLN dla gmin w której liczba mieszkańców nie przekracza 12 000 mieszkańców,**
- ✓ **3 000 000,00 PLN dla gmin od 12 000 do 100 000 mieszkańców,**
- ✓ **6 500 000 PLN dla gmin których liczba mieszkańców jest wyższa niż 100 000**
- ✓ Wydatki objęte cross-financingiem są kwalifikowalne w wysokości wynikającej z SZOP FELB dla RP FEWL 21-27.

Planowany zakres stosowania cross-financingu w przedmiotowym naborze wynosi maksymalnie **40 %** dofinansowania UE na poziomie projektu.

- ✓ Cross-financing dotyczy wyłącznie takich kategorii wydatków, których poniesienie wynika z potrzeby realizacji danego projektu. Kategorie wydatków w ramach cross-finansingu opisane są w podrozdziale 2.4 Wytucznych dotyczących kwalifikowalności wydatków na lata 2021-2027.

UWAGA:

W związku ze stanowiskiem KE informujemy o nowym sposobie wyliczania limitu cross-financingu w projektach finansowanych ze środków EFS+ realizowanych w ramach programu.

Zgodnie ze stanowiskiem KE do limitu cross-financingu należy wliczyć sumę kosztów bezpośrednich, oznaczonych jako koszty mieszczące się w limicie cross-financingu oraz naliczonych od nich, zgodnie z przyjętą stawką ryczałtową, kosztów pośrednich.

ION informuje, że w aplikacji SOWA EFS dokonano niezbędnych modyfikacji tak, aby limit cross-financingu zgodny ze stanowiskiem KE był obliczany przez system automatycznie.

- ✓ **Wnioskodawca jest zobowiązany do wniesienia wkładu własnego.**

- ✓ Wkład własny Wnioskodawcy w przedmiotowym naborze wynosi **5% wydatków kwalifikowalnych projektu**. Wkład własny Wnioskodawcy jest wykazywany we wniosku o dofinansowanie projektu, przy czym to Wnioskodawca określa formę wniesienia wkładu własnego, chyba że przepisy powszechnie obowiązujące lub wytyczne horyzontalne stanowią inaczej.

UWAGA:

W procesie weryfikacji wniosku o dofinansowanie projektu negatywnie oceniane będą te projekty, w których wysokość wniesionego wkładu własnego będzie niższa niż 5 % wydatków kwalifikowalnych. Natomiast z uwagi na potrzebę dostosowania montażu finansowego poszczególnych projektów do indykatywnego podziału środków przyjętego przez IZ FEWL 21-27 w sytuacji, w której wysokość wymaganego wkładu własnego zostanie przekroczona, Wnioskodawca na etapie negocjacji będzie zobligowany do dostosowania wkładu własnego do poziomu wskazanego przez IZ FEWL 21-27. Takie działanie umożliwi IZ FEWL 21-27 zachowanie właściwego poziomu wkładu publicznego, w części pochodzącej z budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz funduszy celowych.

UWAGA:

Środki przeznaczone na wypłatę świadczenia wychowawczego w ramach Programu 800+ nie mogą być uwzględnione jako wkład własny JST.

UWAGA

Przed przesłaniem wniosku do IOK (za pośrednictwem systemu SOWA EFS), Wnioskodawca **bezwzględnie zobligowany** jest do sprawdzenia czy kwotowy poziom wkładu własnego odpowiada procentowym limitom określonym w danym naborze oraz czy wskazany we wniosku poziom procentowy kosztów pośrednich jest spójny z odpowiadającą mu kwotą oraz zgodny z wymogami naboru. Należy również sprawdzić czy sumaryczna kwota cross-financingu w projekcie nie przekracza dozwolonego limitu.

- ✓ Wszystkie wydatki powinny być adekwatne do zaplanowanej w projekcie formy wsparcia, co jest warunkiem uznania ich za uzasadnione.
- ✓ Wnioskodawca jest zobowiązany do stosowania w projekcie cen rynkowych w zakresie najczęściej finansowanych wydatków w ramach danej grupy projektów.

Zaplanowane przez Wnioskodawcę koszty nie mogą być zawyżone w odniesieniu m.in. do średnich cen rynkowych. Podczas prac Komisji Oceny Projektów, analizowana będzie relacja wartości uzyskanych efektów do nakładów użytych do ich uzyskania.

Efektywność kosztowa rozpatrywana będzie zarówno w kontekście pojedynczych wydatków wykazanych w budżecie projektu, jak również w odniesieniu do łącznej wartości usług/zadań realizowanych w ramach projektu.

Koszty przedstawione w budżecie zweryfikowane będą zarówno pod względem poprawności rachunkowej, jak również w odniesieniu do zapisów uzasadniających konieczność ich poniesienia w ramach projektu.

Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia szczegółowej kalkulacji kosztu w Sekcji Uzasadnienie wydatków zgodnie z zapisami Wytucznych dotyczących kwalifikowalności 2021-2027.

4.7. Wymagania dotyczące partnerstwa

Projekty dofinansowywane w ramach niniejszego naboru mogą być realizowane w partnerstwie. Możliwość realizacji projektów w partnerstwie została określona w art. 39 ustawy.

Zgodnie z art. 39 ust. 1 ustawy - W celu wspólnej realizacji projektu, w zakresie określonym przez instytucję zarządzającą krajowym programem albo instytucję zarządzającą regionalnym programem, może zostać utworzone partnerstwo przez podmioty wnoszące do projektu zasoby ludzkie, organizacyjne, techniczne lub finansowe, realizujące wspólnie projekt, zwany dalej „projektem partnerskim”, na warunkach określonych w porozumieniu albo umowie o partnerstwie.

1. Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.), inicjujący projekt partnerski, dokonuje wyboru partnerów spośród podmiotów innych niż wymienione w art. 4 tej ustawy, z zachowaniem zasady przejrzystości i równego traktowania. Podmiot ten, dokonując wyboru, jest obowiązany w szczególności do:
 - a. ogłoszenia otwartego naboru partnerów na swojej stronie internetowej wraz ze wskazaniem co najmniej 21-dniowego terminu na zgłaszanie się partnerów;
 - b. uwzględnienia przy wyborze partnerów zgodności działania potencjalnego partnera z celami partnerstwa, deklarowanego wkładu potencjalnego partnera w realizację celu partnerstwa oraz doświadczenia w realizacji projektów o podobnym charakterze;
 - c. podania do publicznej wiadomości na swojej stronie internetowej informacji o podmiotach wybranych do pełnienia funkcji partnera. Wybór partnerów jest dokonywany przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu.
2. W przypadkach uzasadnionych koniecznością zapewnienia prawidłowej i terminowej realizacji projektu, za zgodą IZ FEWL 21-27, może nastąpić zmiana partnera.
3. Podmiot, o którym mowa w art. 4, art. 5 ust. 1 i art. 6 ustawy z dnia 11 września 2019 r.- Prawo zamówień publicznych, niebędący podmiotem inicjującym projekt partnerski, po przystąpieniu do realizacji projektu partnerskiego podaje do publicznej wiadomości w Biuletynie Informacji Publicznej informację o rozpoczęciu realizacji projektu partnerskiego wraz z uzasadnieniem przyczyn przystąpienia do jego realizacji oraz wskazaniem partnera wiodącego w tym projekcie.
4. Porozumienie/umowa o partnerstwie określają w szczególności:
 - a. przedmiot porozumienia albo umowy;
 - b. prawa i obowiązki stron;
 - c. zakres i formę udziału poszczególnych partnerów w projekcie, w tym zakres realizowanych przez nich zadań;
 - d. partnera wiodącego uprawnionego do reprezentowania pozostałych partnerów projektu;

- e. sposób przekazywania dofinansowania na pokrycie kosztów ponoszonych przez poszczególnych partnerów projektu, umożliwiające określenie kwoty dofinansowania udzielonego każdemu z partnerów;
- f. sposób postępowania w przypadku naruszenia lub niewywiązania się stron z porozumienia lub umowy. Stroną porozumienia oraz umowy o partnerstwie nie może być podmiot wykluczony z możliwości otrzymania dofinansowania.

W przypadku realizacji projektów partnerskich, partnerzy są wskazywani imiennie we Wniosku o dofinansowanie projektu (sekcja Wnioskodawca i realizatorzy).

4.8. Wymagania dotyczące realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnością oraz zasady równości kobiet i mężczyzn

Wnioskodawca ubiegający się o dofinansowanie zobowiązany jest przedstawić we wniosku o dofinansowanie projektu sposób realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami w ramach projektu.

Zasada równości szans i niedyskryminacji – wdrożenie działań umożliwiających wszystkim osobom sprawiedliwe i pełne uczestnictwo we wszystkich dziedzinach życia, bez względu na ich płeć, rasę, kolor skóry, pochodzenie etniczne lub społeczne, cechy genetyczne, język, religię lub przekonania, poglądy polityczne lub wszelkie inne poglądy, przynależność do mniejszości narodowej, majątek, urodzenie, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.

Biorąc pod uwagę powyższe zapisy, Wnioskodawca wykazując zgodność projektu z zasadą równości szans i niedyskryminacji nie powinien zawężać się jedynie do zachowania reguł dostępności przy realizacji projektu. Powinien uwzględniać wszystkie ww. przesłanki dyskryminacyjne. Złożenie tylko deklaracji spełnienia ww. zasady nie jest wystarczające. Należy wykazać, że zaplanowane działania faktycznie przyczynią się do zapewnienia równości i niedyskryminacji tj. zapobiegną jakiegokolwiek dyskryminacji wobec osób narażonych na dyskryminację – także ze względu na inne przesłanki niż niepełnosprawność.

We wniosku o dofinansowanie projektu należy opisać w jaki sposób zostanie zapewniona dostępność udziału w projekcie osobom z niepełnosprawnościami. W opisie należy uwzględnić każdy etap realizacji projektu (o ile to możliwe). Projekt powinien być zgodny z Wytycznymi dotyczącymi realizacji zasad równościowych w ramach funduszy na lata 2021-2027 (w szczególności z Załącznikiem nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027). Wskazane Wytyczne są załącznikiem do Regulaminu wyboru projektów.

Każdy projekt realizowany w ramach FEWL 2021-2027 powinien zawierać analizę uwzględniającą sytuację kobiet i mężczyzn na danym obszarze oraz ocenę wpływu projektu na sytuację płci. Wyniki przeprowadzonej analizy powinny być podstawą do planowania działań i doboru instrumentów, adekwatnych do zdefiniowanych problemów.

Zasada równości kobiet i mężczyzn, to zasada, która ma prowadzić do podejmowania działań na rzecz osiągnięcia stanu, w którym kobietom i mężczyznom przypisuje się taką samą wartość społeczną, równe prawa i równe obowiązki oraz gdy mają oni równy dostęp do zasobów (środki finansowe, szanse rozwoju), z których mogą korzystać. Zasada ta ma gwarantować możliwość wyboru drogi życiowej bez ograniczeń wynikających ze stereotypów płci.

Ocena zgodności projektów współfinansowanych z EFS+ z zasadą równości kobiet i mężczyzn odbywa się na podstawie tzw. „standardu minimum” (Instrukcja standardu minimum realizacji zasady równości kobiet i mężczyzn w ramach projektów współfinansowanych z EFS+ znajduje się w załączniku *Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie projektu w ramach EFS.*) opisanego w Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Wszystkie działania świadczone w ramach projektów, w których na etapie rekrutacji zidentyfikowano możliwość udziału osób z niepełnosprawnościami powinny być realizowane w budynkach dostosowanych architektonicznie, zgodnie z rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r., w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (Dz.U. z 2022 r., poz. 1225 t.j.).

W ramach realizowanych projektów należy stosować mechanizmy racjonalnych usprawnień, czyli konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nienakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.

W projektach ogólnodostępnych Wnioskodawca w trakcie realizacji projektu ma możliwość finansowania nieprzewidzianych we wniosku kosztów związanych z koniecznością dostosowania projektu lub wykorzystywanej infrastruktury do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Oznacza to możliwość finansowania specyficznych usług dostosowawczych lub oddziaływania na szeroko pojętą infrastrukturę, nieprzewidzianych z góry we wniosku o dofinansowanie projektu.

W projektach ogólnodostępnych Wnioskodawca nie powinien zabezpieczać w ramach budżetu projektu środków na ewentualną konieczność sfinansowania racjonalnych usprawnień, ponieważ nie ma pewności, że w projekcie wystąpi udział osób z niepełnosprawnością. W przypadku projektów ogólnodostępnych mechanizm ten jest uruchamiany w momencie pojawienia się w projekcie osoby z niepełnosprawnością, a limit przewidziany na sfinansowanie ww. mechanizmu nie może przekroczyć 15 tys. złotych brutto na osobę.

Szczegółowe informacje dotyczące zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym zasady stosowania mechanizmu racjonalnych usprawnień w projektach wraz z przykładowym katalogiem kosztów zostały uwzględnione w *Wytycznych dotyczących realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027*.

Wnioskodawca obowiązkowo w projekcie ma wykazać, w jaki dokładnie sposób (lub na jakiej podstawie) będzie dbać o przestrzeganie: zasady niedyskryminacji, Karty Praw Podstawowych UE z dnia 7 czerwca 2016 roku, Konwencji o Prawach Osób Niepełnosprawnych sporządzonej w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 roku. Informacje te są niezbędne do oceny odpowiednich kryteriów horyzontalnych na etapie oceny formalno-merytorycznej projektu. Zamieszczona w projekcie tylko deklaracja o przestrzeganiu, nie będzie traktowana jako spełnienie kryteriów – projekt otrzyma negatywną ocenę za konkretne kryterium horyzontalne.

4.9. Wskaźniki monitorowania postępu rzeczowego w ramach projektu

4.9.1 Wskaźniki obligatoryjne i inne wskaźniki kluczowe obowiązkowe w ramach projektu.

Wskaźniki są głównym narzędziem służącym do monitorowania postępu w realizacji założonych działań i celów projektu. Wskaźniki odnoszą się zarówno do produktów, jak i rezultatów.

Główną funkcją wskaźników jest zmierzenie, na ile cel projektu został zrealizowany, tj. kiedy można uznać, że zidentyfikowany problem został rozwiązany, a projekt zakończył się sukcesem.

Dla naboru nr FELB.06.13-IZ.00-003/24 wskaźnikami obligatoryjnymi są:

Tabela nr 1

L.p	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (osoby)	Produkt
2.	Liczba utworzonych Centrów Usług Społecznych (podmioty)*	Rezultat

*wskaźnik specyficzny dla programu

Innymi wskaźnikami kluczowymi obowiązkowymi do monitorowania w ramach naboru są:

Tabela nr 2

L.p	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby)*	Produkt

2.	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (osoby)*	Produkt
3.	Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby)*	Produkt
4.	Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie*	Produkt
5.	Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie*	Produkt
6.	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami	Produkt
7.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	Produkt
8.	Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym (podmioty)	Produkt
9.	Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) (przedsiębiorstwa)	Produkt

- * Na etapie składania wniosku o dofinansowanie wartość wskaźnika może wynieść „0”. Przy ustalaniu wartości Wnioskodawca powinien uwzględnić założenia projektu, w tym szczególnie grupę docelową, do której kieruje wsparcie. Jednocześnie Wnioskodawca zobowiązany jest do monitorowania tych wskaźników na etapie realizacji projektu. Każdorazowo w ramach WOP, Wnioskodawca jest również zobowiązany do wykazywania postępu w osiaganiu tych wskaźników.

UWAGA

Na poziomie wniosku o dofinansowanie projektu (sekcja *Wskaźniki projektu*), Wnioskodawca ma obowiązek wybrania z listy rozwijanej wszystkich wskaźników wskazanych powyżej (w tabelach nr 1 oraz 2).

Wszystkim wskaźnikom należy przypisać wartości docelowe. Jeśli dany wskaźnik nie jest realizowany w ramach projektu wówczas należy wprowadzić wartość docelową „0”. W przypadku wskaźników wskazanych w Tabeli nr 1 wartość wskaźników musi być większa od „0”.

Wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu (na podstawie składanych wniosków o płatność), wszystkich ww. w Tabelach nr 1 oraz 2 wskaźników, również w przypadku zerowej wartości docelowej.

IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości wskaźników dotyczących następujących cech: uczestnicy z niepełnosprawnościami, obywatele państw trzecich, uczestnicy obcego pochodzenia, mniejszości, w tym społeczności marginalizowane takie jak Romowie, osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem mieszkaniowym.

4.9.2 Przykłady dokumentów monitorujących i potwierdzających osiągnięcie wskaźników.

UWAGA

Z uwagi na fakt, że Wnioskodawca zobowiązany jest do wykazania we wniosku o dofinansowanie projektu, a następnie do monitorowania na etapie realizacji projektu (na podstawie składanych wniosków o płatność), **wszystkich wymienionych w tabeli nr 1 oraz 2 wskaźników** (również w przypadku zerowej wartości docelowej), ION nakłada na Wnioskodawcę obowiązek wskazania w systemie SOWA w polu: Sposób pomiaru wskaźnika, sekcji: Wskaźniki projektu, dokumentów monitorujących

i potwierdzających osiągnięcie wskaźników – również dla tych, które mają wartość zero.

Poniżej ION przedstawia propozycje przykładowych dokumentów dla wskaźników z tabeli nr 1 i 2.

Tabela nr 1

L.p	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (osoby) (np. umowa z uczestnikiem projektu oraz ewentualnie listy obecności potwierdzające udział w oferowanych usługach, dokument wskazujący zakres i rodzaj otrzymanych usług dla każdego z uczestników)	Produkt
2.	Liczba utworzonych Centrów Usług Społecznych (specyficzny) (np. uchwała w sprawie utworzenia CUS)	Rezultat

Innymi wskaźnikami kluczowymi obowiązkowymi do monitorowania w ramach naboru są:

Tabela nr 2

L.p	Nazwa wskaźnika (jednostka miary)	Rodzaj wskaźnika
1.	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby)* (np. orzeczenie o niepełnosprawności)	Produkt
2.	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (osoby)*	Produkt

	(np. zezwolenie na pobyt czasowy (karta pobytu))	
3.	Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby)* (np. zezwolenie na pobyt czasowy (karta pobytu))	Produkt
4.	Liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie* (np. zaświadczenie lub oświadczenie uczestnika)	Produkt
5.	Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie* (np. zaświadczenie lub oświadczenie uczestnika)	Produkt
6.	Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (np. protokół z realizacji racjonalnych usprawnień poprzedzony indywidualną diagnozą dostępności danego produktu/wsparcia do potrzeb potencjalnych uczestników projektu)	Produkt
7.	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (np. protokół zdawczo-odbiorczy, umowy z wykonawcami)	Produkt
8.	Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym (podmioty) (np. zawarta umowa)	Produkt
9.	Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw	Produkt

	społecznych) (przedsiębiorstwa) (np. zawarta umowa)	
--	--	--

4.9.3 Definicje operacyjne wskaźników.

Wartości wskaźników powinny być wykazywane zgodnie z definicjami wskaźników zawartymi w obowiązującej Liście Wskaźników Kluczowych EFS+ tj. LWK EFS+ (<https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/monitorowanie/lista-wskaznikow-kluczowych/lista-wskaznikow-kluczowych-efs/>) oraz Liście Wskaźników Specyficznych dla programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027 (<https://www.ewaluacja.gov.pl/strony/monitorowanie/lista-wskaznikow-programowych/lista-wskaznikow-specyficznych-dla-programu-fundusze-europejskie-dla-lubuskiego-2021-2027/>) opublikowanych na portalu www.ewaluacja.gov.pl.

Definicje operacyjne wskaźników obligatoryjnie wybieranych i monitorowanych w naborze nr FELB.06.13-IZ.00-003/24 wskazano poniżej.

Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie (osoby)	Wskaźnik obejmuje osoby, które rozpoczęły udział w projektach przewidujących wsparcie w postaci usług społecznych lub zdrowotnych jako odbiorcy tych usług. Usługi świadczone w społeczności lokalnej należy rozumieć zgodnie z definicją wskazaną w wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków EFS+ wydanych przez ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego. We wskaźniku nie są uwzględniane osoby objęte usługami w zakresie wspierania rodziny i pieczy zastępczej monitorowane we wskaźniku PLKLCO01.
Liczba utworzonych Centrów Usług Społecznych (podmioty)	Wskaźnik mierzy liczbę nowopowstałych Centrów Usług Społecznych w regionie.

	Przez centrum usług społecznych (CUS) rozumiemy podmiot, który powstał zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych, posiada wykwalifikowaną kadrę zgodnie z ww. ustawą oraz realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. Za moment utworzenia podmiotu przyjmuje się podjęcie uchwały o powołaniu CUS.
Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie (osoby)	Za osoby z niepełnosprawnościami uznaje się osoby niepełnosprawne w świetle przepisów ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, a także osoby z zaburzeniami psychicznymi, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego tj. osoby z odpowiednim orzeczeniem lub innym dokumentem poświadczającym stan zdrowia. Osoby z niepełnosprawnościami to też uczniowie albo dzieci w wieku przedszkolnym posiadające orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego wydane ze względu na dany rodzaj niepełnosprawności lub dzieci i młodzież posiadające orzeczenie o potrzebie zajęć rewalidacyjno-wychowawczych wydawane ze względu na niepełnosprawność intelektualną w stopniu głębokim. Orzeczenia uczniów, dzieci lub młodzieży są wydawane przez zespół orzekający działający w publicznej poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej. Przynależność do grupy osób z

	niepełnosprawnościami określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy niepełnosprawność jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników z niepełnosprawnościami w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych monitorowania). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. <u>IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego</u>
--	---

	<u>realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.</u>
Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie (osoby)	Osoby, które są obywatelami krajów spoza UE. Do wskaźnika wlicza się też bezpaństwowców zgodnie z Konwencją o statusie bezpaństwowców z 1954 r. i osoby bez ustalonego obywatelstwa. Przynależność do grupy osób z krajów trzecich określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy obywatelstwo państw trzecich jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników z krajów trzecich w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym

	projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. Zasady dotyczące możliwości wykorzystania wiarygodnych szacunków przez beneficjentów w danym naborze określone są przez właściwą dla programu Instytucję Zarządzającą. <u>IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.</u>
Liczba osób obcego pochodzenia objętych wsparciem w programie (osoby)	Osoby obcego pochodzenia to cudzoziemcy - każda osoba, która nie posiada polskiego obywatelstwa, bez względu na fakt posiadania lub nie obywatelstwa (obywatelstw) innych krajów. Wskaźnik nie obejmuje osób należących do mniejszości, których udział w projektach monitorowany jest wskaźnikiem <i>liczba osób należących do mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie.</i> Przynależność do grupy osób obcego pochodzenia określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy fakt bycia cudzoziemcem (osobą obcego pochodzenia) jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o

	dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników obcego pochodzenia w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. Informacje dodatkowe: Wskaźnik będzie obejmował zawsze osoby z krajów trzecich, zliczane we wskaźniku <i>liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie</i>. <u>IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.</u>
Liczba osób należących do	Wskaźnik obejmuje osoby należące do

mniejszości, w tym społeczności marginalizowanych takich jak Romowie, objętych wsparciem w programie (osoby)	mniejszości narodowych i etnicznych biorące udział w projektach EFS+. Zgodnie z prawem krajowym mniejszości narodowe to mniejszość: białoruska, czeska, litewska, niemiecka, ormiańska, rosyjska, słowacka, ukraińska, żydowska. Mniejszości etniczne: karaimska, łemkowska, romska, tatarska. Definicja opracowana na podstawie ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym. Przynależność do grupy osób należących do mniejszości określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. W przypadku, gdy przynależność do mniejszości jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników należących do mniejszości w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były
---	--

	uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. <u>IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytycznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.</u>
Liczba osób w kryzysie bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań, objętych wsparciem w programie (osoby)	We wskaźniku wykazywane są osoby w kryzysie bezdomności lub dotknięte wykluczeniem z dostępu do mieszkań. Bezdomność i wykluczenie mieszkaniowe definiowane są zgodnie z Europejską typologią bezdomności i wykluczenia mieszkaniowego ETHOS, w której wskazuje się okoliczności życia w bezdomności lub ekstremalne formy wykluczenia mieszkaniowego oraz ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej: 1. Bez dachu nad głową, w tym osoby żyjące w przestrzeni publicznej lub zakwaterowane interwencyjnie; 2. Bez mieszkania, w tym osoby zakwaterowane w placówkach dla bezdomnych, w schroniskach dla kobiet, schroniskach dla imigrantów, osoby

	opuszczające instytucje penitencjarne/karne/medyczne, instytucje opiekuńcze, osoby otrzymujące długookresowe wsparcie z powodu bezdomności - specjalistyczne zakwaterowanie wspierane); 3. Niezabezpieczone zakwaterowanie, w tym osoby w lokalach niezabezpieczonych – przebywające czasowo u rodziny/przyjaciół, tj. przebywające w konwencjonalnych warunkach lokalowych, ale nie w stałym miejscu zamieszkania ze względu na brak posiadania takiego, wynajmujący nielegalnie lub nielegalnie zajmujące ziemię, osoby posiadające niepewny najem z nakazem eksmisji, osoby zagrożone przemocą; 4. Nieodpowiednie warunki mieszkaniowe, w tym osoby zamieszkujące konstrukcje tymczasowe/nietrwałe, mieszkania substandardowe - lokale nienadające się do zamieszkania wg standardu krajowego, w warunkach skrajnego przeludnienia; 5. Osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowane na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osoby niezamieszkujące w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.
--	--

	Osoby dorosłe mieszkające z rodzicami nie powinny być wykazywane we wskaźniku, chyba że wszystkie te osoby są w kryzysie bezdomności lub mieszkają w nieodpowiednich i niebezpiecznych warunkach. W przypadku, gdy bezdomność / wykluczenie z dostępu do mieszkań jest kryterium umożliwiającym udział w danej interwencji (np. grupa docelowa wskazana została we wniosku o dofinansowanie, kryteriach wyboru projektu lub dokumentach programowych), należy dane pozyskiwać bezpośrednio od wszystkich jej uczestników. W pozostałych przypadkach dane osobowe dot. tej cechy nie muszą być zbierane od poszczególnych uczestników. Wskaźnik należy jednak monitorować, nawet w przypadku, gdy powiązane z nim dane osobowe nie są zbierane od uczestników. Beneficjent stosuje wtedy szacunki. Najlepiej, by szacunki dotyczące uczestników bezdomnych / wykluczonych z dostępu do mieszkań w ogólnej liczbie uczestników w podziale na płeć były uzyskiwane za pomocą metod, które można statystycznie uzasadnić. Jeśli nie jest to możliwe, należy wykorzystać tzw. wiarygodne szacunki (różne metody szacowania opisano w załączniku do Wytycznych). Wybraną metodę szacowania należy udokumentować. Uwaga: w danym projekcie może być stosowana wyłącznie jedna metoda monitorowania tego wskaźnika tj. szacowanie lub zbieranie danych osobowych dot. tego wskaźnika od uczestników. Przynależność do grupy osób w kryzysie
--	--

	bezdomności lub dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań określana jest w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie, tj. w chwili rozpoczęcia udziału w pierwszej formie wsparcia w projekcie. <u>IZ nie dopuszcza stosowania wiarygodnych szacunków, o których mowa w Wytocznych dotyczących monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów na lata 2021-2027, przy wyliczaniu wartości danego wskaźnika.</u>
Liczba projektów, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami (sztuki)	Racjonalne usprawnienie oznacza konieczne i odpowiednie zmiany oraz dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, rozpatrywane osobno dla każdego konkretnego przypadku, w celu zapewnienia osobom z niepełnosprawnościami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami Wskaźnik mierzony jest w momencie rozliczenia wydatku związanego z racjonalnymi usprawnieniami w ramach danego projektu. Tym samym, jego wartość początkowa wynosi 0. Przykłady racjonalnych usprawnień: tłumacz języka migowego, transport niskopodłogowy, dostosowanie infrastruktury (nie tylko budynku, ale też dostosowanie infrastruktury komputerowej np. programy powiększające, mówiące, drukarki materiałów w alfabecie Braille'a), osoby asystujące,. Do wskaźnika powinny zostać wliczone zarówno

	projekty ogólnodostępne, w których sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień, jak i te ukierunkowane na zwalczanie i zapobieganie wszelkim formom dyskryminacji w stosunku do osób na nią narażonych, a także zwiększanie dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Na poziomie projektu wskaźnik może przyjmować maksymalną wartość 1 - co oznacza jeden projekt, w którym sfinansowano koszty racjonalnych usprawnień dla osób z niepełnosprawnościami. Liczba sfinansowanych racjonalnych usprawnień, w ramach projektu, nie ma znaczenia dla wartości wykazywanej we wskaźniku. Definicja na podstawie: <i>Wytyczne w zakresie realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027</i>.
Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (sztuki)	Wskaźnik odnosi się do liczby obiektów w ramach realizowanego projektu, które zaopatrzone w specjalne podjazdy, windy, urządzenia głośnomówiące, bądź inne udogodnienia (tj. usunięcie barier w dostępie, w szczególności barier architektonicznych) ułatwiające dostęp do tych obiektów i poruszanie się po nich osobom z niepełnosprawnościami, w szczególności ruchowymi czy sensorycznymi. Jako obiekty należy rozumieć konstrukcje połączone z gruntem w sposób trwały, wykonane z materiałów budowlanych i elementów składowych, będące wynikiem prac budowlanych (wg. def. PKOB).

	Należy podać liczbę obiektów, a nie sprzętów, urządzeń itp., w które obiekty zaopatrzone. Jeśli instytucja, zakład itp. składa się z kilku obiektów, należy zliczyć wszystkie, które dostosowano do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wskaźnik mierzony w momencie rozliczenia wydatku związanego z wyposażeniem obiektów w rozwiązania służące osobom z niepełnosprawnościami w ramach danego projektu.
Liczba objętych wsparciem podmiotów administracji publicznej lub służb publicznych na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym (podmioty)	Za służby publiczne uznaje się publiczne lub prywatne podmioty, które świadczą usługi publiczne (w przypadku usług publicznych zlecanych przez państwo podmiotom prywatnym lub świadczonych w ramach partnerstwa publiczno-prywatnego). Przez administrację publiczną rozumie się: administrację wykonawczą i prawodawczą na poziomie centralnym, regionalnym i lokalnym; administrację i nadzór nad sprawami podatkowymi (obsługa podatków; pobór cła / podatku od towarów i dochodzenie w sprawie naruszenia prawa podatkowego; służba celna); administrację zajmującą się wdrażaniem budżetu i zarządzaniem środkami budżetu państwa i długiem publicznym (pobieranie i otrzymywanie pieniędzy oraz kontrola ich wydatkowania); administrację zajmującą się sprawami obywatelskimi, polityką w zakresie badań i rozwoju oraz powiązanymi funduszami; administrację i realizację ogólnego planowania gospodarczego i społecznego oraz usług

	statystycznych na różnych szczeblach rządzenia. Informacje dotyczące podmiotów objętych wsparciem powinny pochodzić z dokumentów administracyjnych np. z umów o dofinansowanie. Do wskaźnika wliczane są tylko te podmioty, dla których można wyróżnić wydatki (nie dotyczy pomocy technicznej). Podmiot jest wliczany do wskaźnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie
Liczba objętych wsparciem mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) (przedsiębiorstwa)	Za przedsiębiorstwo uważa się podmiot prowadzący działalność gospodarczą bez względu na jego formę prawną, w tym spółdzielnie i przedsiębiorstwa społeczne. Na kategorię mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (MMŚP) składają się przedsiębiorstwa, które zatrudniają mniej niż 250 pracowników, których roczny obrót nie przekracza 50 milionów EUR lub roczna suma bilansowa nie przekracza 43 milionów EUR. Definicje na podstawie: Zalecenie Komisji z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (2003/361/WE). Dodatkowe informacje: W kategorii mikroprzedsiębiorstwa należy uwzględnić również osoby prowadzące działalność na własny rachunek. Tylko MMŚP, które korzystają bezpośrednio ze wsparcia powinny być uwzględniane do wskaźnika, tj. w przypadku, kiedy wsparcie jest kierowane do konkretnego przedsiębiorstwa.

	Jeżeli na przykład pracownik z MMŚP z własnej inicjatywy uczestniczy w szkoleniu, nie należy tego uwzględniać we wskaźniku dotyczącym MMŚP, ponieważ jest to tylko wsparcie pośrednie dla przedsiębiorstwa. MMŚP będące jedynie beneficjentami projektu także nie są odnotowywane w tym wskaźniku. Podmiot jest wliczany do wskaźnika w momencie rozpoczęcia udziału w projekcie.
--	---

V. SZCZEGÓŁOWE INFORMACJE DOTYCZĄCE NABORU

I. Warunki ogólne

- 1) Zaplanowane w projekcie wsparcie na potrzeby świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej, możliwe jest jedynie w zakresie nierealizowanym na poziomie krajowym.
- 2) Zgodnie z kryterium dostępu nr 5, Wnioskodawca zobowiązany jest przed przystąpieniem do ubiegania się o dofinansowanie, do opracowania lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych – zgodnie ze Strategią Rozwoju Usług Społecznych - polityka publiczna do roku 2030, przyjętego i zatwierdzonego przez Radę Miasta/Gminy, przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

Lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych jest kluczowym dokumentem określającym m.in., jakie usługi społeczne będą świadczone przez CUS w celu zaspokojenia potrzeb wszystkich potencjalnych odbiorców wsparcia.

Dokument ten musi zostać przygotowany wspólnie z przedstawicielami społeczności lokalnej, a także zostać poddany konsultacjom publicznym. Lokalny plan deinstytucjonalizacji usług społecznych musi być zatwierdzony przez organ nadzorujący, obligatoryjnie przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.

Wymóg posiadania przyjętego przez Radę Miasta/Gminy lokalnego planu deinstytucjonalizacji usług społecznych przed dniem złożenia wniosku

o dofinansowanie, podkreśla zaangażowanie Wnioskodawcy w partnerstwo z władzami lokalnymi. Taka współpraca zapewnia, że proponowane działania będą zgodne z priorytetami i potrzebami społeczności lokalnej oraz z istniejącymi programami i strategiami danego samorządu.

UWAGA

Kosztów opracowania Lokalnego Planu Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych Wnioskodawca nie można uwzględnić w budżecie projektu.

3) Zgodnie z kryterium dostępu nr 11, Wnioskodawca współpracuje z Regionalnym Ośrodkiem Polityki Społecznej w Zielonej Górze (ROPS), odpowiedzialnym za koordynację obszaru włączenia społecznego w regionie oraz uzyskał pozytywną opinię tego Ośrodka, co do przygotowania samorządu (lub OPS) do utworzenia Centrum Usług Społecznych.

UWAGA

Wnioskodawca zobowiązany jest do dołączenia pozytywnej opinii ROPS jako załącznika w sekcji Załączniki, wniosku o dofinansowanie projektu.

Przed złożeniem wniosku o dofinansowanie projektu, Wnioskodawca zobowiązany jest do wystąpienia do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej w Zielonej Górze o wystawienie opinii o przygotowaniu samorządu (lub OPS) do utworzenia Centrum Usług Społecznych.

ROPS wydaje opinię w oparciu o zaangażowanie OPS w przygotowanie się do procesu przekształcenia w CUS. Składa się na to: udział w warsztatach, doradztwie, wizytach studyjnych, szkoleniach kompetencyjnych, opracowanie koncepcji przekształcenia OPS w CUS, przeprowadzona diagnoza i przyjęty przez Radę gminy/miasta dokument LPDI.

Aby uzyskać pozytywną opinię, należy spełnić obligatoryjnie pkt 1 tj. posiadać diagnozę potrzeb i potencjału społeczności lokalnej w zakresie realizacji usług społecznych oraz opracowany i przyjęty przez Radę gminy/miasta - Lokalny Plan

Deinstytucjonalizacji Usług Społecznych oraz udzielić co najmniej trzy odpowiedzi na tak.

Kryteria jakimi ROPS będzie kierował się przy wydawaniu opinii dotyczącej przekształcenia CUS w OPS/utworzenia CUS stanowią załącznik do Regulaminu wyboru projektów.

II. Minimalne wymagania realizacji wsparcia.

- 1) Działania związane z tworzeniem CUS oraz wsparciem świadczonych przez nie usług muszą być realizowane zgodnie z ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez centrum usług społecznych.
- 2) Usługi realizowane przez CUS muszą wchodzić w zakres interwencji EFS+, obejmujące usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, aktywizacji zawodowej, usług w mieszkaniach wspomaganych, treningowych oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem, reintegracji społeczno-zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych.
- 3) CUS może zostać utworzone dla:
 - ✓ jednej gminy – centrum tworzy się przez przekształcenie funkcjonującego w gminie ośrodka pomocy społecznej w centrum,
 - ✓ co najmniej dwóch gmin – centrum tworzy się przez utworzenie w jednej z gmin nowej jednostki organizacyjnej, odrębnej od funkcjonującego w tej gminie ośrodka pomocy społecznej.
 - ✓ miasta powyżej 100 000 mieszkańców poprzez przekształcenie funkcjonującego ośrodka pomocy społecznej w centrum lub utworzenie w mieście nowej jednostki organizacyjnej, odrębnej od funkcjonującego w tym mieście ośrodka pomocy społecznej.
- 4) Wsparcie dla CUS obejmuje w szczególności finansowanie kosztów związanych ze świadczeniem usług oraz wynagrodzeń zespołu wchodzącego w skład struktury organizacyjnej Centrum, a także pokrycie np. kosztów wyposażenia czy adaptację pomieszczeń.

UWAGA

Przyjęcie przez IZ dopuszczalnej stawki cross-finansingu na poziomie 40% nie oznacza, że będzie ona akceptowana w każdym budżecie.

Przy ocenie zasadności ponoszenia kosztów m.in. cross-finansingu, pod uwagę brane będą takie czynniki jak: specyfika projektu, stopień złożoności projektu, wielkość grupy docelowej, miejsce realizacji, potrzeba realizacji wynikająca z LPDI lub innych raportów JST.

UWAGA

Koszt świadczenia usług społecznych w społeczności lokalnej musi stanowić większość kosztów bezpośrednich.

Koncentracja większości kosztów na rozwoju usług społecznych w społeczności lokalnej będzie prowadzić do optymalnego wykorzystania zasobów finansowych, ludzkich i infrastrukturalnych. To umożliwi efektywniejsze inwestowanie środków w obszary, które przynoszą największe korzyści społeczności lokalnej oraz są zgodne z jej potrzebami. Warunek wykorzystania większości kosztów bezpośrednich na rozwój usług przyczyni się również do wzmocnienia lokalnych instytucji i organizacji społecznych. Przepływ środków pomiędzy takimi instytucjami sprzyja budowaniu ich zdolności lokalnych oraz zwiększa ich zaangażowanie w procesy społeczne.

UWAGA

IZ przypomina, iż w ramach projektu finansowane mogą być usługi wchodzące w zakres interwencji EFS+, obejmujące usługi z zakresu: wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wsparcia osób z niepełnosprawnościami, osób starszych, osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością, aktywizacji zawodowej, usług w mieszkaniach wspomaganych, chronionych oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem, reintegracji społeczno zawodowej, usług zdrowotnych, opiekuńczych, a także wsparcia opiekunów faktycznych.

5) W celu wzmocnienia potencjału PES oraz organizacji pozarządowych z województwa lubuskiego, działających w sferze usług społecznych oraz zgodnie z kryterium dostępu nr 6 Wnioskodawca musi przeznaczyć co najmniej 30% środków zaplanowanych na finansowanie usług, na zlecenie realizacji usług organizacjom pozarządowym lub podmiotom ekonomii społecznej. Zlecenie realizacji usług społecznych organizacjom i podmiotom ekonomii społecznej oraz wypracowanie jasnych i transparentnych zasad współpracy między sektorem publicznym a organizacjami pozarządowymi jest gwarantem na jeszcze lepsze świadczenie usług społecznych.

UWAGA

Budżet projektu powinien zostać zaprojektowany w taki sposób, by na etapie oceny możliwe było jednoznaczne stwierdzenie, że dany wymóg będzie spełniony na etapie realizacji projektu.

Wskazując poszczególne koszty w budżecie, należy zaznaczyć, czy dany wydatek wpisuje się w limit podwykonawstwo.

6) Wsparcie z zakresu usług społecznych dotyczy wyłącznie usług świadczonych w społeczności lokalnej.

7) W ramach wsparcia usług realizowanych przez CUS nie mogą być finansowane usługi opieki instytucjonalnej. IZ nie dopuszcza możliwości realizacji przez CUS usług opieki wytnieniowej w instytucjach.

UWAGA

Zgodnie ze słownikiem pojęć Wytucznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027, opieka instytucjonalna to usługi świadczone:

a) w placówce opiekuńczo-pobytowej, czyli placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu i opieki, w której liczba mieszkańców jest większa niż 8 osób, lub w której spełniona jest co najmniej jedna z poniższych przesłanek:

i) usługi nie są świadczone w sposób zindywidualizowany (dostosowany do potrzeb i możliwości danej osoby);

- ii) wymagania organizacyjne mają pierwszeństwo przed indywidualnymi potrzebami mieszkańców;
- iii) mieszkańcy nie mają wystarczającej kontroli nad swoim życiem i nad decyzjami, które ich dotyczą w zakresie funkcjonowania w ramach placówki;
- iv) mieszkańcy są odizolowani od ogółu społeczności lub zmuszeni do mieszkania razem;
- b) w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno-terapeutycznego, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym w rozumieniu ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1426, z późn. zm.) lub w innej placówce wieloosobowego, całodobowego pobytu lub opieki;
- c) w placówce interwencyjnego zakwaterowania (m.in. noclegownie, schroniska dla osób bezdomnych, ogrzewalnie).

8) Zgodnie z kryterium dostępu nr 12, CUS koordynuje usługi społeczne i zdrowotne w przypadku, gdy obie kategorie usług są oferowane w danym CUS. Kryterium zostanie uznane za spełnione jeżeli wnioskodawca w treści wniosku o dofinansowanie projektu przedstawi sposób zapewnienia koordynacji ww. usług. Koordynacja tych usług może polegać na informowaniu uczestników o możliwościach skorzystania z usług, wskazywania innych miejsca w których usługi są świadczone, w tym o sposobie ubiegania się o pomoc. Kluczowe w koordynacji jest informowanie osób korzystających z CUS o dostępnych dla nich ofertach wsparcia.

9) Finansowanie usług zdrowotnych jest możliwe w zakresie działań o charakterze diagnostycznym lub profilaktycznym, zaś finansowanie leczenia jest możliwe wyłącznie w ramach opieki długoterminowej w projektach dotyczących usług społecznych, jako wsparcie towarzyszące.

10) Zgodnie z zapisami Wytycznych Podrozdział 4.3, sekcja 4.3.4, pkt. 7, dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionach na lata 2021-2027 w przypadku wsparcia CUS utworzonych w PO WER wnioskodawca zobowiązany jest zapewnić, że nie nastąpi

podwójne finansowanie wydatków. Kryterium dotyczy wyłącznie funkcjonujących CUS, które zostały utworzone w PO WER. Ma na celu zapewnienie, że wsparcie usług świadczonych przez CUS utworzonych w PO WER dotyczy wyłącznie dofinansowania kosztów związanych ze świadczeniem tych usług (w tym kosztów świadczenia usług oraz wynagrodzeń zespołu do spraw organizowania usług społecznych i stanowiska organizatora społeczności lokalnej wskazanych w art. 23 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o realizowaniu usług społecznych przez CUS) i nie obejmuje finansowania wydatków związanych z bieżącym funkcjonowaniem danego CUS (np. wynajem pomieszczeń biurowych, księgowość).

11) Szybkie rozpoczęcie świadczenia usług w CUS daje gwarancję, że przyjęty do realizacji projekt jest dobrze przemyślany a Beneficjent otrzymujący wsparcie dostatecznie przygotowany do niemal natychmiastowego dostosowania się do bieżących potrzeb społecznych i sytuacji na lokalnym rynku usług społecznych, w odpowiedzi na pilne potrzeby mieszkańców.

Zgodnie z kryterium dostępu nr 8 Wnioskodawca zobowiązuje się do rozpoczęcia świadczenia usług jako Centrum Usług Społecznych nie później niż 3 miesiące od daty rozpoczęcia realizacji projektu.

UWAGA

Zapis kryterium zobowiązuje Wnioskodawcę do szybkiego rozpoczęcia świadczenia usług, niemniej jednak, nie oznacza, że wszystkie usługi muszą być uruchomione jednocześnie w terminie do 3 miesiące od daty rozpoczęcia realizacji projektu.

Pełne uruchomienie wszystkich usług wymaga odpowiedniego przygotowania m.in. organizacyjnego, merytorycznego czy infrastrukturalnego. Stopniowe wprowadzanie usług umożliwi Wnioskodawcy skupienie się na uruchomieniu tych usług, które są najbardziej potrzebne i będą miały największy pozytywny wpływ na lokalną społeczność oraz są możliwe do realizacji dzięki istniejącym zasobom CUS.

12) W celu zapewnienia efektywności wsparcia dla osób korzystających z usług CUS, lepszego zaplanowania i wdrażania działań a także zwiększenia stabilności finansowej i zaplanowania budżetu CUS w dłuższej perspektywie czasowej, okres realizacji projektu nie może być krótszy niż 24 miesiące (kryterium dostępu nr 7).

13) Zgodnie z kryterium dostępu nr 4 w ramach usług realizowanych przez CUS, finansowane mogą być usługi wchodzące w zakres interwencji EFS+.

Zgodnie z zapisami Wytycznych Podrozdział 4.3, sekcja 4.3.4, pkt. 3, dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionach na lata 2021-2027 usługi wchodzące w zakres interwencji EFS+ obejmują usługi z zakresu:

- wsparcia rodziny i pieczy zastępczej,
- wsparcia osób z niepełnosprawnościami,
- wsparcia osób starszych
- wsparcia osób w kryzysie bezdomności, dotkniętych wykluczeniem z dostępu do mieszkań lub zagrożonych bezdomnością,
- aktywizacji zawodowej,
- usług w mieszkaniach wspomaganych, treningowych oraz mieszkaniach z usługami/ze wsparciem,
- reintegracji społeczno-zawodowej,
- usług zdrowotnych w rozumieniu diagnostyki i profilaktyki,
- usług opiekuńczych,
- wsparcia opiekunów faktycznych

Wnioskodawca jest zobligowany do stosowania zapisów Wytycznych dotyczących realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021–2027 w odniesieniu do powyższych usług.

14) Wsparcie oferowane w projektach jest dostosowane do indywidualnych potrzeb, potencjału i osobistych preferencji odbiorców tych usług (zwłaszcza w przypadku osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i osób z niepełnosprawnościami). Ponadto niezbędne jest dopasowanie wsparcia dla osób wykluczonych komunikacyjnie.

15) Obowiązek zwiększania liczby miejsc świadczenia usług opiekuńczych lub asystenckich oraz liczby osób objętych tymi usługami w społeczności lokalnej zawarty w Wytycznych dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus nie dotyczy wsparcia realizowanego przez CUS (którego skala powinna wynikać z lokalnej diagnozy potrzeb).

UWAGA

Zgodnie z kryterium dostępu nr 9, w celu realizacji wskaźnika włączonego do Ram Wykonania a także racjonalnego wykorzystania środków, minimalna liczba osób objętych wsparciem wynosi:

- * 78 osób dla gmin w której liczba mieszkańców nie przekracza 12 000 mieszkańców,
- * 116 osób dla gmin od 12 000 do 100 000 mieszkańców,
- * 253 osoby dla gmin których liczba mieszkańców jest wyższa niż 100 000

Biorąc pod uwagę wysokość alokacji przeznaczonej na nabór oraz wskazaną maksymalną wartość projektu a także potrzebę realizacji wskaźnika *Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie*, Wnioskodawca zobligowany jest do objęcia wsparciem minimalnej ilości osób, zgodnie z treścią kryterium.

Weryfikacja kryterium dokonywana jest na podstawie liczby osób przypisanej do wskaźnika *Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie*.

16) Dodatkowe punkty premiujące mogą otrzymać wnioski, które spełnią następujące warunki:

- ✓ 15 punktów – *jeżeli projekt realizowany będzie na Obszarze Strategicznej Interwencji – OSI.*

Obszary Strategicznej Interwencji wskazane są szczegółowo w definicji do kryterium premiującego.

Aby kryterium uznać za spełnione, obszar realizacji projektu wskazany w polu „Obszar realizacji projektu” wniosku o dofinansowanie projektu w trybie konkurencyjnym, musi być realizowany co najmniej na jednym z obszarów zaliczanych do OSI.

- ✓ 11 punktów – *jeżeli Wnioskodawca posiada uchwałę intencyjną JST o powołaniu/przekształceniu CUS, przyjętą przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu.*

Przyjęcie uchwały intencyjnej przez JST przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu świadczy o tym, że idea tworzenia/przekształcania CUS została zatwierdzona przez odpowiednie organy administracyjne na poziomie lokalnym, przed podjęciem formalnych kroków przez OPS, celem pozyskania finansowania ze środków EFS+.

- ✓ 10 punktów – *jeżeli Wnioskodawca przed dniem złożenia wniosku o dofinansowanie projektu ma przeszkoloną kadrę, zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 marca 2020 roku w sprawie szkoleń dla pracowników centrum usług społecznych (Dz. U. 2020 poz. 664).* Za przeszkoloną kadrę rozumie się co najmniej trzy osoby, z których każda zrealizowała szkolenie z jednego z trzech zakresów: (1) zarządzania i organizacji usług społecznych, (2) opracowywania i realizacji indywidualnych planów usług społecznych oraz (3) organizacji społeczności lokalnej.
- ✓ 4 punkty – *jeżeli Wnioskodawca zapewni, że do realizacji projektu zostanie zatrudniona co najmniej 1 osoba z niepełnosprawnością, w wymiarze co najmniej ½ etatu, przez co najmniej połowę okresu realizacji projektu*

UWAGA

Weryfikacja spełnienia kryteriów premiujących będzie odbywała się na podstawie zapisów we wniosku o dofinansowanie projektu i uzasadnienia, które jednoznacznie wskaże, że projekt spełnia konkretne kryterium premiujące.

W celu zapewnienia sprawiedliwego, transparentnego i rzetelnego procesu wyboru oraz realizacji projektu a także zasadności przyznania dodatkowych punktów premiujących, IZ zastrzega sobie prawo do możliwości zażądania od wnioskodawców dokumentów potwierdzających spełnienie danych kryteriów.

VI. POMOC PUBLICZNA I POMOC DE MINIMIS

Nie dotyczy.

VII. ZAŁĄCZNIKI

- ✓ załącznik nr 1: Wzór wniosku o dofinansowanie projektu,
- ✓ załącznik nr 2: Instrukcja wypełnienia wniosku o dofinansowanie projektu,
- ✓ załącznik nr 3: Karta oceny formalno-merytorycznej wniosku o dofinansowanie projektu,
- ✓ załącznik nr 4: Kryteria jakimi ROPS będzie kierował się przy wydawaniu opinii dotyczącej przekształcenia CUS w OPS/utworzenia CUS,
- ✓ załącznik nr 5a: Kryteria wyboru projektów w składanych w sposób konkurencyjny dla Priorytetu 6 Fundusze Europejskie na wsparcie obywateli (z wyłączeniem Działań 6.1 i 6.2),
- ✓ załącznik nr 5b: Kryteria dostępu i premiujące dla projektów składanych w sposób konkurencyjny dla Działania 6.13 Usługi społeczne i zdrowotne,
- ✓ załącznik nr 6: Wzór umowy o dofinansowanie projektu wraz z załącznikami stanowiącymi integralną część umowy,
- ✓ załącznik nr 7: Wytyczne dotyczące realizacji projektów z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w regionalnych programach na lata 2021-2027,
- ✓ załącznik nr 8: Wytyczne dotyczące kwalifikowalności 2021-2027,
- ✓ Załącznik nr 9: Wytyczne dotyczące realizacji zasad równościowych w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027,
 - ✓ Załącznik nr 9a: Załącznik nr 1 - Standard Minimum
 - ✓ Załącznik nr 9b: Załącznik nr 2. Standardy dostępności dla polityki spójności 2021-2027
 - ✓ Załącznik nr 9c: Załącznik nr 3 - Procedury służące do włączania zapisów KPON
- ✓ załącznik nr 10: Wykaz obszarów wiejskich dla województwa lubuskiego zgodnie z klasyfikacją DEGURBA,

- ✓ Załącznik nr 11: Szczegółowy Opis Priorytetów programu Fundusze Europejskie dla Lubuskiego 2021-2027,
- ✓ Załącznik nr 12: Stanowisko negocjacyjne KOP w sprawie projektu,
- ✓ Załącznik nr 13: Protokół ustaleń z negocjacji Instytucji Organizującej Nabór z Wnioskodawcą.
- ✓ Załącznik nr 14: „Zamówienia społeczne – podręcznik stosowania”, 2021 r.